

ПАСПОРТ

об'єкта культурної спадщини

Парк «Софіївка» з комплексом паркових споруд –
назва за постановою Ради Міністрів Української РСР від 24 серпня 1963 р. № 970

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія пам'ятки
архітектури – <i>за постановою Ради Міністрів Української РСР від 24 серпня 1963 р. № 970</i>	комплекс	національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

XVIII–XIX ст. – *за постановою Ради Міністрів Української РСР від 24 серпня 1963 р. № 970*

2. Місцезнаходження об'єкта:

м. Умань, вул. Садова, 55 – *адреса за постановою Ради Міністрів Української РСР від 24 серпня 1963 р. № 970;*
м. Умань, вул. Київська, 12-а, Черкаська обл., Україна, 20300 – *сучасна адреса*

3. Охоронний № пам'ятки:

№ 772

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів Української РСР від 24 серпня 1963 р. № 970
«Про впорядкування справи обліку та охорони пам'ятників архітектури на території Української РСР»

5. Наявність охоронних дошок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

Охоронна дошка встановлена на вході до Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України

6. Власник:

Форма власності – державна. Власник – Національна академія науки України.
Юридична адреса з номерами телефона власника: Україна, 01030, Київ, вул. Володимирська, 54, тел.: (044) 239-64-44, e-mail: prez@nas.gov.ua
Статут Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України, затверджений розпорядженням Президії НАН України від 26.12.2016 р. № 944

7. Користувач:

Користувач – Національний дендрологічний парк «Софіївка» Національної академії наук України.

Юридична адреса з номерами телефона власника: Україна, Черкаська обл., м. Умань, 20300, вул. Київська, 12а, тел.: (04744)3-63-19, e-mail: ndp.sofievka@gmail.com.

Статут Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України, затверджений розпорядженням Президії НАН України від 26.12.2016 р. № 944

Користувач – Уманський національний університет садівництва.

Юридична адреса з номерами телефона власника: Україна, 20305, Черкаська обл., м. Умань, вул. Інститутська, 1, тел.: (04744) 3-20-11, e-mail: udau@udau.edu.ua.

Статут Уманського національного університету садівництва, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 31.01.2019 р. № 101.

8. Охоронний договір :

охоронний договір не укладено

9. Функціональне використання:

сучасне	первісне	інші (протягом часу існування об'єкта)
парк	парк	парк

10. Історичні дані про об'єкт:

Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України (далі – парк, парк «Софіївка», дендропарк «Софіївка», «Софіївка») є шедевром світового садово-паркового мистецтва кінця XVIII–початку XIX століть. Це зразок пейзажного паркового мистецтва – композиції води, землі, каменів, рослин, архітектурних споруд і скульптур.

За 225-річну історію своєї трансформації, на сьогодні парк є значимою та унікальною комплексною пам'яткою культурної спадщини.

У науковій літературі є загальноприйнятою періодизація історії будівництва становлення та розвитку парку, що включає сім окремих періодів його функціонування, кожен з яких пов'язаний із важливими історичними подіями.

Перший період: з 1796 по 1832 рр. Парк був власністю родини Потоцьких і з початку будівництва названий «Софіївкою». Парк заснований у 1796 році польським магнатом Станіславом Щенсим Потоцьким на честь дружини грекині Софії і подарований їй у травні 1802 року. Ідея спорудження парку в романтичному стилі з використанням римської та грецької міфології належала самій Софії. Автором топографічного і архітектурного проєкту, а також керівником усіх робіт із будівництва «Софіївки» був талановитий польський військовий інженер Людвік Христіан Метцель, який зумів на полотні природи і людської праці покласти образи безсмертних героїв Гомерівської «Одисеї» та «Іліади». Під його безпосереднім керівництвом споруджено ставки, шлюзи, фонтани і водоспади, острів Анти-Цирцеї, підземну річку Ахеронт, мости, гроти, Єлисейські поля, обеліск «Розбита колона», дорожньо-алейна система, встановлено статуї, а на майданчику Бельведер – дерев'яна альтанка. 1820 р. там, де зараз знаходиться павільйон Флори, був побудований Сільський павільйон.

Другий період: з 1832 р. по 1836 р. Перебування парку у віданні Київської казенної палати. Парк отримує назву «Царицин сад». Тривалий час вважалося, що офіційних документів про його перейменування немає. Однак М. Н. Величенко у своїй доповіді «Подарок імператрице. Утраченні пам'ятники «Софіївки», озвученій на міжнародній конференції в Санкт-Петербурзі, повідомляє, що перейменування парку на «Царицин сад» і перехід його в особисту власність імператриці Олександри Федорівни підтверджується знайденими документами і далі цитує цілу низку розпоряджень і указів імператора Миколи I з цього приводу. М. Н. Величенко вказує, що, розуміючи цінність «Софіївки» як шедевра паркового мистецтва, усвідомлюючи, що для її збереження необхідні постійні ремонтні роботи і спостереження, 21 квітня 1836 року цар робить подарунок дружині: «...Повелеваю: числить Сад сей собственностью Ея Императорского Величества, именуя его впредь Царицыным». У 1833 р. прокладається вулиця Садова, яка з'єднує парк з містом.

Третій період: з 1836 р. по 1858 р. Парк підпорядковано Управлінню військових поселень. Протягом цього часу він зазнає значних змін. 1838 р. — розширюється і викладається бруківкою Головна алея, одночасно виводиться вода з центру парку до Головного входу. У 1844 р. будуються дві башти в готичному стилі, у 1841 р. встановлюється альтанка «Грибок» та Китайська альтанка. У 1842–1845 рр. за проєктом архітектора Раппонета будується Павільйон Флори на місці раніше знесеного Сільського павільйону. У 1843–1845 рр. на острові Анти-Цирцеї будується Рожевий павільйон. Протягом цього часу з парку були видалені бюст Т. Костюшка та скульптура Ю. Понятовського. Після відвідання парку у 1847 р. царем Миколою I протягом 1850–1852 рр. за проєктом А.І. Штакеншнейдера перебудовують вхідні башти, павільйони Флори і Рожевий. На терасі Муз замуровують грот Аполлона і встановлюють обеліск «Орел».

Четвертий період: 1859–1929 рр. 30 березня 1859 р. царським указом парк передається Головному училищу садівництва, яке переводиться з м. Одеси в м. Умань. Парк продовжує називатися Царициним садом, хоча, за указом царя, сад має офіційну назву «Уманський сад Головного училища садівництва». В.В. Пашкевич заклав так званий Англійський парк. Проводяться рубки догляду та санітарні рубки. Парк занепадає.

П'ятий період: 1929–1955 рр. Постановою Раднаркому УРСР за № 26/630 від 18 травня 1929 р. «Софіївка» (яка з 1923 р. стала називатися «Сад III Інтернаціоналу») оголошується Державним заповідником. Оранжерея, парники і, відповідно, частина території парку залишається у підпорядкуванні нинішнього Уманського національного університету садівництва. Парку надається самостійний статус, і він аж по 1955 р. кілька разів перепідпорядковується різним відомствам, які були створені при Раді народних комісарів тодішньої УРСР. У 1945 р. парку присвоєно повну назву «Уманський державний заповідник «Софіївка».

10 січня 1946 р. Рада Міністрів УРСР прийняла спеціальну постанову №28 «Про відновлення і благоустрій Уманського державного заповідника «Софіївка». На ремонт і реставрацію парку виділяється 1 млн крб. У 1946–1947 рр. Київським «Облпроект» Київського облвиконкому проведено ряд технічних досліджень на території парку, головний архітектор, автор проєкту О. Іванова. Роботи включали такі важливі складові: дослідження етапів розвитку парку, його кліматичні умови, гідрологію та геологію, вивчення ґрунтів, планувальної композиції парку, водних та архітектурних споруд, а також зелених насаджень «Софіївки». Дані інженерно-геологічних досліджень, гідрологічний звіт, план водної системи парку, а також ескізи наявних гідротехнічних споруд було підготовлено за матеріалами досліджень М. Терпугова. Розділи, що включали опис природних умов парку – дослідження ґрунтів та геологічні дослідження парку «Софіївка» були складені на основі роботи доцентів М. Шкарука та М. Мельничука. Дендрологічна частина проєкту розроблена на основі матеріалів старшого дослідника «Софіївки» М. Птіцина. Розділ «Зелені насадження» написаний кандидатом біологічних наук О. Липою. Експертне заключення щодо проєкту надано архітектором І. Ігнаткіним.

На кінець 1946 р. було виготовлено план «Уманського державного заповідника «Софіївка», проведено таксаційні дослідження та інвентаризацію деревних насаджень парку, почалися закладання декоративних розсадників і роботи зі складання проєкту його відбудови і реконструкції. З метою забезпечення охорони парку, а також пов'язаних з ним Війтівського і Красноставського ставків, що знаходяться за його межами, було вирішено встановити охоронну зону.

У 1948 р. затверджується генеральний план відновлення і розвитку заповідника «Софіївка». У 1949 р. створюється декоративний розсадник на площі 20 га. Активно проводяться роботи з ремонту і реставрації малих архітектурних форм, дорожньо-алейної системи, скульптур парку. Проводиться інвентаризація деревних і кущових порід, з'являються наукові праці з історії парку, про його дендрофлору, скульптури, малі архітектурні форми тощо. В цей же період втрачено оригінали мармурових скульптур Аполлона Бельведерського, Венери-купальниці, Меркурія, з яких залишилися копії в органічному склі, а статуя Амура, як і бюст С. Трембецького,

безслідно зникли, хоча пізніше знайдено мармурові крильця від статуї Амура, які зараз знаходяться в музеї.

Шостий період: з 1955 р. по 1980 р. 26 вересня 1955 р. дендрозаповідник «Софіївка» на підставі Постанови Ради Міністрів України за № 1184 переводиться в систему Академії Наук України і підпорядковується у своїй науковій діяльності Центральному ботанічному саду АН України. В 1958 р. рішенням Черкаської обласної Ради «Софіївці» відведено 6,19 га землі за рахунок Уманського міськкомунгоспу та 9,5 га за рахунок нинішнього Уманського національного університету садівництва. За постановою Ради Міністрів Української РСР від 24 серпня 1963 р. № 970 парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд надано статус пам'ятки архітектури національного значення. В 1972 р. до «Софіївки» приєднується територія площею 5,1 га, яка раніше належала військовій частині. На Головній алеї за проектом Є. Лопушинської в 1974 р. замість цегляної будки з граніту споруджується композиція «Срібні струмки».

Протягом цього періоду багато зроблено для подальшого вивчення історії створення «Софіївки», становлення її як наукової установи. 28 лютого 1957 р. при парку створюється науково-технічна рада, що діє і донині. Згідно з Постановою Президії АН УРСР №388 від 26 жовтня 1973 р. «Про подальший розвиток дендропарку «Софіївка» та зміцнення наукових досліджень і матеріально-технічної бази», видано відповідний наказ по ЦРБС №105 від 12 квітня 1974 р. про створення відділу репродуктивної біології декоративних рослин на базі дендропарку «Софіївка».

Сьомий період: з 1980 р. по даний час. Власне з 1980 р. розпочинається відродження парку «Софіївка»: не тільки повернення окремим ділянкам парку його первинної достовірності, відновлення їх за історичними документами до того вигляду, як це було при Людвіку Метцелю, а й повернення парковим композиціям їхнього первісного семантичного значення, яке задумувалося творцями парку, але з часом було втрачено. Цей період розпочинається зі стихійного лиха, яке відбулося в «Софіївці» в ніч з 3 на 4 квітня 1980 р. Потужний потік із суміші води, мулу, льоду пронісся по «Софіївці», змітаючи на своєму шляху малі архітектурні форми, скульптуру, містки, руйнуючи алеї, паркові композиції, знищуючи дерева і кущі. Проте завдяки ініціативі керівництва міста уманцям і колективу парку, який тоді нараховував разом із науковцями 80 осіб, в «Софіївці» за чотири місяці було реставровано понад шістьдесят об'єктів. Із цього часу щорічно в «Софіївці» здійснюються роботи по її реставрації, відбудові та освоєнню нової західної частини парку, яка була приєднана у повоєнні роки.

16 червня 1993 р. прийнято постанову Кабінету Міністрів України за №456 «Про заходи щодо підготовки та відзначення 200-річчя заснування дендрологічного парку «Софіївка» Академії наук (цією постановою затверджено заходи щодо підготовки та відзначення 200-річчя заснування дендрологічного парку «Софіївка» за рахунок коштів державного бюджету).

Парк «Софіївка» занесений до Державного реєстру національного культурного надбання як музей природи і садово-паркового мистецтва (схвалено рішенням Колегії Держкоммістобудування України 23.12.1993 р. №12 на підставі постанови

Кабінету Міністрів України від 12.08.1992 р. №466). Власне з прийняттям цих важливих документів в «Софіївці» розгорнулися роботи з її розширення та реставрації окремих об'єктів. Документом, який ствердив дендропарк «Софіївку» як наукову установу, стала Постанова Президії Академії Наук Української РСР за № 26 від 23 січня 1991 р. «Про надання Уманському державному дендрологічному парку «Софіївка» АН УРСР статусу науково-дослідної установи та заходи по забезпеченню його діяльності».

Згідно з указом Президента України від 28.02.2004 р. №249/2004 «Про надання дендрологічному парку «Софіївка» НАН України статусу національного парку іменується Національний дендрологічний парк «Софіївка». Постановою Президії Національної академії наук України №68 від 06.04.2005 р. Національному дендрологічному парку «Софіївка» надано статус науково-дослідного інституту НАН України.

У 2007 р. парк «Софіївку» визнано одним із Семи чудес України.

На сьогодні Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України залишається одним із найцінніших комплексів архітектурно-містобудівної спадщини Умані, композиційним центром і навіть символом міста. Це – найвидатніший ландшафтний комплекс в Україні, унікальність якого ще і в тому, що в ньому вдалося синтезувати проєктні рішення польських та петербурзьких архітекторів із творчістю місцевих зодчих, котрі зуміли з елементів малих архітектурних форм природного ландшафту (рельєфу, водойм, рослинності) створити неповторну просторову композицію, мистецьку цілісність.

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

Розташування об'єкта і його роль у навколишньому середовищі

Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України розташований на околиці старовинного міста Умань, у його північній частині. З метою захисту традиційного характеру середовища Постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 р. № 878 м. Умань включено до Списку історичних населених місць України. Сучасна архітектурно-ландшафтна організація міста Умань, яка сформувалася на початку XIX ст., має довершений, цілісний характер, домінуючою та формуючою складовою якої є унікальний культурний ландшафт, що характеризується специфічністю природної побудови рельєфу у поєднанні з «рукотворчим» ландшафтом, під впливом яких сформувалась історична забудова міста, що збережена до сьогодні.

Просторова композиція парку «Софіївка» відіграє домінуючу, містоформуючу роль у формуванні та створенні художнього образу міста Умані, є найдосконалішою та вагомою щодо мистецького впливу на архітектурно-ландшафтну організацію історичного міста. За змістом і за суттю – це

	<p>природно-соціокультурний комплекс, який водночас відіграє конкретну ландшафтно-дендрологічну, архітектурно-містобудівну роль у формуванні міста.</p> <p>На півночі парк «Софіївка» межує з територією Уманського національного університету садівництва (вул. Юрія Глібка, вул. Оранжерейна); із заходу – вул. Київською; із південного заходу – з міською забудовою (вул. Нова, Лісова, Тищика, Стуса, Осипенко, Велика Фонтанна, Малофонтанна, Мала Садова); з півдня до Головного входу у парк веде вул. Садова, зі сходу – з міською забудовою (мікрорайон Нова Умань, вул. Потоцького, Ігоря Шлямара), а також учбовим господарством Уманського національного університету садівництва.</p> <p>Географічні координати парку : 48°45'47" пн. ш. 30°13'21" сх. д. Висота над рівнем моря в різних місцях парку коливається від 170 до 216 м.</p>
Ландшафт	<p>Територія Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України має складний ландшафт. Парк розташований на гранітному базоліті мезогматичного характеру. Граніт залягає на глибині 20–40 м і більше, але у балках і в руслах річок місцями виходить на поверхню, утворюючи мальовничі скелі. Головною ґрунтоутворювальною породою є лес і сучасні алювіально-делювіальні відкладення днищ балок та долин, а в окремих місцях – граніт. Територія парку займає долину р. Кам'янки, яка пересікає парк у південно-західному напрямку, а також долину і міжбалочне плато Грекової балки і балки Звіринець, що межують із долиною Кам'янки з правого боку. У період будівництва парку русло р. Кам'янки перекрили греблею і було створено каскад з чотирьох ставків загальною площею близько 40 га, який став новим елементом рельєфу і сильно вплинув на мікроклімат і процеси новоутворень.</p> <p>Ґрунти на території парку різні і представлені реградованими чорноземами, темно-сірими лісовими опідзоленими ґрунтами, темно-сірими слабозмитими лесовими ґрунтами, лучно-болотистими ґрунтами і ґрунтами початкової стадії ґрунтоутворення.</p> <p>Географічні, кліматичні та орографічні умови парку, який знаходиться, з ботанічної точки зору, в зоні правобережної частини Західного Лісостепу Середньодніпровського району флори Східної Європи, створюють умови для успішного росту численних видів рослин лісового, лучного, степового, прибережного, болотяного та водного місцезростання.</p> <p>Аналіз ботанічного складу рослин парку і особливостей ґрунту показав, що парк був закладений на місці колишнього</p>

	<p>природного лісу, який місцеві мешканці вирубили задовго до початку його будівництва.</p>
<p>Опис об'єкта</p>	<p>Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України являє собою видатний зразок ландшафтного стилю у садово-парковому мистецтві і ландшафтному дизайні. Цей стиль, що виник у Західній Європі у XVIII столітті, був втілений на території сучасної України завдяки обміну ідеями та течіями у садово-парковому мистецтві між Центральною, Західною та Східною Європою з використанням культурних традицій Стародавньої Греції.</p> <p>Історичне ядро парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд включає території та об'єкти, що були збудовані переважно в 1796–1832 рр. та 1836–1858 рр. Невід'ємними елементами паркових композицій є малі архітектурні форми, скульптура, гроти, водоспади, а також унікальна гідросистема парку, яка включає низку водойм, водотоків, фонтанів, водоспадів, джерел, а також шлюзи та басейни. Загалом нараховується близько 100 об'єктів. Більшість з них мають не стільки утилітарну цінність, скільки несуть в собі смислове навантаження, культурну цінність і пов'язані з різними епізодами давньогрецької міфології або доповнюють ландшафтні композиції.</p> <p>Головна композиційна вісь парку проходить по річищу Кам'янки. Гідросистема та гідроспоруди парку «Софіївка», що включають водойми, водотоки, фонтани, водоспади, джерела, шлюзи, басейни, складають єдиний ансамбль: Верхній (понад 8 га) та Нижній став (Іонічне море) (близько 1,5 га); водоспад над гротом Венери (Фетіди) (висотою 5 м), Великий водоспад; озера: Нерестилище (Соколинний став) (0,6 га), Нагірне (0,4 га), Лісове (Лебединий став) (2 га), Женевське (0,3 га), Ліщинове (0,5 га) Ахеронтійське (Мертве озеро) (0,022 га); джерело Гіппокрени (Іппокрени); Басейни з лататтям та «Дзеркало Діани», а також підземний водний тунель – річка Ахеронт (223 м) тощо.</p> <p>Завдяки компоюванню різних деревних та рослинних порід, поєднанню їх з водоймами, скелями й архітектурними спорудами створено види й перспективи різних планів: алеї, ландшафтні ділянки (Єлісейські поля (0, 2 га), Мала Швейцарія, Англійський парк або арборетум ім. В.В. Пашкевича (2 га), Партерний амфітеатр (0,4 га). Парк прикрашають штучні скелі: Левкадська (Бельведер), Тарпейська скеля. Розміщено цілий ряд символічних об'єктів, відтворених у камені – гротів: Сцілли (Західний грот), Локетек, Поліфема (Грот Горішок), Тантала</p>

(Грот Страху і Сумнівів), Каліпсо (Левовий грот, Громовий грот), Фетіди (Грот Венери), Аполлона (Грот у схилі Тераси Муз), Діани.

Оскільки в основу композиційного рішення парку покладені сюжети з міфології Стародавньої Греції та Риму, деякі місця нагадують оселю їхніх героїв. Саме тому тут розміщені павільйони (Флори, Рожевий), альтанки, а також скульптури давньогрецьких та римських богів, героїв, драматургів: Меркурія, Паріса, Орфея, Амура (Купідона), Венери Медицейської, Аполлона Флорентійського (Купідона), Аполлона Бельведерського, Венери-купальниці, Одиссея (Зима), Еврипіда. А також можна побачити бюсти давньогрецьких поетів, філософів: Арістотеля, Платона, Гомера, Сократа. Більшість із скульптур вперше були встановлені у парку починаючи з 1800 р., проте з часом були неодноразово переміщені, реставровані, з 1996 р. всі оригінали мармурових скульптур перенесено в музей, а на їхні місця встановлено копії з гіпсу та оргскла.

Для розуміння загальної композиції парку його опис можна побудувати за частинами світу, надавши кожній окрему характеристику.

Південна частина. Парк починається з головного входу на вулиці Садовій, за яким простягається Головна алея. Дві башти, які розташовані при в'їзді до парку з вулиці Садової, споруджено в античному стилі у 1850–1852 рр. за проєктом архітектора А.І. Штакеншнейдера, що збереглися до нашого часу разом із в'їзними воротами та хвірткою. Верхню частину конусовидної покрівлі вхідних башт завершують своєрідні прикраси, що нагадують смолоскип. Тобто, можна припускати, що Головний вхід до парку нагадує вхід в Афіський ринок, а деталі, що завершують сторожові башти, запозичені з храму богині Вести в Тіволі (Італія). На головній алеї парку, на шляху від Головного входу до Тарпейської скелі розташована ділянка парку під назвою Мала Швейцарія (Шотландія). Назва «Мала Швейцарія» вперше з'явилася в рукописному путівнику Л.О. Казарінова. З історичних архівних матеріалів відомо, що свій завершений вигляд ця ділянка парку набула в період військових поселень, після будівництва вхідних башт.

Тарпейська скеля розташована праворуч від головного входу у напрямку до Головної алеї. На ній розміщена дерев'яна альтанка легкої конструкції, що продовжує скелю. Вперше її

встановлено в 1839 р., згодом було розібрано і відновлено у 1950 р. Скеля названа як південно-західна стіна Капітолійської фортеці Стародавнього Риму, яка збереглася до нашого часу. На схід від Малої Швейцарії відкривається вид на гранітні скелі та невеличке Женевське озеро, яке виникло в 30-х рр. ХХ ст. На території поляни, що вище Женевського озера, в 1841 р. була збудована дерев'яна альтанка для караульного солдата. Вона нагадувала за своєю формою грибок, тому місцевість схилу, що розташована праворуч від входу у парк, дістала назву галявина Грибок. Альтанка відновлена в 1994 р.

На Головній алеї перед павільйоном Флори, праворуч, за проєктом Є. Лопушинської в 1974 р. збудовано джерело («Срібні джерельця») в античному стилі. Алея закінчується павільйоном Флори. Перед ним спланована площа, від якої, огинаючи павільйон, розходяться кілька доріг. Дорога через Венеційський місток веде до Верхнього ставу і до виходу на територію Уманського національного університету садівництва (колишнє Головне училище садівництва), повз оранжереї на видовий майданчик біля обеліску. Звідти Верхньою алеєю можна вийти на терасу Бельв'ю і повернутися на площу до павільйону Флори. Друга дорога від павільйону Флори піднімається круто ліворуч і догори, веде до вхідної зони у парк з вулиці Київської, до адміністративно-господарської зони парку, до поляни Дубинка і далі – в західну частину, де створені сучасні види парку. Нижня алея проходить вздовж берега Нижнього ставу.

Павільйон Флори побудований за проєктом військового інженера К. Раппонета у 1842–1845 рр. (за даними І.А. Косаревського – 1846–1847 рр.). Цей павільйон – невід'ємний елемент у композиційному оформленні всього паркового ансамблю: його еліпсоїдна форма підсилює враження логічно завершеної, високохудожньої картини. Павільйон Флори виглядає монументально, в той же час граціозно завдяки своїм точним архітектурним формам, високим струнким колонам у доричному стилі та ажурному барельєфу на фризі, що зображує листя і грона винограду. Орнамент виконано у 1852 р. за малюнками А.І. Штакеншнейдера. Гранітні сходи ведуть до просторої овальної зали. У проміжках білих колон відкривається панорама Нижнього ставу.

Центральна частина. Праворуч від павільйону Флори знаходиться виконаний із гранітних клиноподібних каменів аркового склепіння Венеційський міст. Міст прикрашають

гранітні пілони, між якими звисають важкі ковані ланцюги. Трохи нижче мосту влаштовано дерев'яний шлюз для пропуску води в русло річки Кам'янки.

Посеред Нижнього ставу знаходиться відомий фонтан «Змія» – статуя змії, що звивається на камені з відкритою пащею, звідки б'є стовп води. З початку вода з фонтана линула у висоту просто з отвору в камені, і фонтан називався «Самсон», як і відомий фонтан у Петергофі. Пізніше, в часи військових поселень, на камені була встановлена скульптура змії. Змія була вилита з бронзи невідомим майстром. Якщо її вузол розтягнути в довжину, вона буде розміром в 10,65 м. Точна дата встановлення невідома, існують припущення, що скульптуру встановлено у 1852–1859 рр., проте у 1870 р. під час повені статуя була знесена потоком води і заново встановлена лише після 40-х рр. ХХ ст. У центрі на Верхній алеї – статуя Гермеса, наприкінці Нижньої алеї розташована двометрова статуя Евріпіда, що зображений у повний зріст із сувоєм у правій руці і зв'язкою рукописів біля ніг. Біля підніжжя крутого схилу розташоване джерело Гіппокрени (Іппокрени). На квадратному п'єдесталі біля джерела 1851 р. було встановлено статую Венери-купальниці, яка раніше стояла в гроті Аполлона. Нижче від статуї із гранітного п'єдесталу біжить джерельна вода, яка наповнює бронзову напівчашу, прикрашену декоративним зображенням вужів, і, переливаючись через її краї, стікає гранітним підземним каналом в Нижній став.

Через Нижній став до Площі зборів веде металевий місток, з якого відкривається вид на Великий водоспад. Ця назва з'явилась у період, коли «Софіївка» перебувала у віданні управління військових поселень, проте сама площа створена у перший період будівництва парку. Площа зборів знаходиться на півострові овальної форми, у центрі площі розташований басейн, посередині якого розміщено велику гранітну вазу храму Посейдона, біля басейну розташована статуя Паріса. Ліворуч від Площі зборів розташований Грот Тантала (Грот страху та сумніву). Грот являє собою велику гранітну брилу вагою понад 300 тонн, що зависла без опори і утримується лише на трьох точках. Над гротом Тантала, біля Великого водоспаду розташований невеликий п'єдестал, на якому колись стояла виконана з білого мармуру статуя Амура. З оригіналу збереглися лише крила Амура. У 1996 р., за фотографіями, вона відлита київським скульптором І. Д. Дідуром з органічних матеріалів і

встановлена на своєму місці. Вище Площі зборів ідуть гранітні сходишки вздовж великої гранітної брили нагору.

Відразу ж зліва знаходиться грот Сцілли (Західний грот), створений з рожевого граніту. Далі, праворуч, знаходиться майданчик, вирубаний у скелі по краю крутого обриву. Майданчик називають Бельведер, тому що на ньому деякий час стояла статуя Аполлона Бельведерського. У період військових поселень, у 1847 р. майданчик обнесли ажурною металевою огорожею, яка збереглася до нашого часу. Оглядовий майданчик на Бельведері прикрашає мармурова антична статуя Орфея.

Дещо вище від Бельведеру сусідня з ним ділянка називається Острів Ітака (Кавказька гірка). Ця ділянка розташована на лівому березі Нижнього ставу, дещо вище Левкадської скелі. Традиційна її назва – Кавказька гірка, оскільки своїм рельєфом і нагромадженням великих гранітних брил це місце дійсно нагадує Кавказ. Однак ґрунтовна робота над гомерівською «Одіссеєю» дозволила встановити, що Людвік Метцель цей кам'янистий берег створював як берег острова Ітака. Після ряду трансформацій у 2013 р. відповідно до семантичної основи парку тут було встановлено статую Одісея в образі старого, яка раніше стояла поблизу фонтана «Семиструмінь».

Східна частина. На сході від статуї Амура ліворуч розташовані гранітні сходи, які ведуть до гротів Локетек та Поліфема (грот Горішок), що створені ще у перший період будівництва парку. Грот Поліфема розташований з правого боку. Він завершує композицію Долини гігантів. У гроті була вирубана гранітна лава, а поряд з ним влаштовано штучний триступеневий водоспад. Ліворуч вниз знаходиться грот Локетек – масивна природна скеля, в якій вибита лавка й встановлено круглий стіл. Грот влаштований на честь короля Польщі Владислава Локетєка.

Далі по алеї знаходиться міст через русло річки Кам'янки, який веде в Темпейську долину. У цьому місці Людвік Метцель намагався створити образ грецької Темпейської долини. В долині встановлено гранітний обеліск, який має назву «Усічена колона» (Колона суму), біля основи обеліска покладено гранітний камінь, який нагадує лева. Праворуч на гранітному постаменті встановлений мармуровий бюст давньогрецького філософа Платона. У парку також встановлені бюсти Арістотеля, Гомера та Сократа.

Наступна частина парку має назву Єлисейські поля. Біля входу на Єлисейські поля лежить гранітна брила природної форми, а поряд з нею – тесана чотиригранна шліфувана гранітна колона. Ці два камені випадково виявилися поряд в «Софіївці» і з часом почали називатися композицією «Природа і мистецтво». Вглиб Єлисейських полів, ліворуч на зеленому лузі, на гранітному п'єдесталі стоїть гранітна ваза, праворуч розташована ділянка каменів різної величини, вкритих мохом, між якими без певного напрямку ідуть стежки. На початку будівництва парку цю місцевість названо Критським лабіринтом. На схід від Єлисейських полів знаходиться найбільший висічений у природній скелі грот – Грот Каліпсо (Левовий грот, Громовий грот). Вхід до нього розділений на дві половини гранітною, грубої форми, підпорою. Недалеко від входу на правій стіні залишилися вирізьблені в стіні два рядки польською мовою, які належать Станіславу Потоцькому: «Забудь тут пам'ять про нещастя і прийми щастя віще, якщо ж ти щасливий, так будь ще щасливішим».

Далі по алеї знаходиться грот Фетіди (Венери), який представляє собою вестибюль, що складається з чотирьох колон, що утримують на собі гранітну плиту та напівкругле вікно. Середину гроту прикрашає скульптура Венери Медицейської. Праворуч від гроту Фетіди стоїть статуя Аполлона Флорентійського, ліворуч знаходиться круглий, збудований із круглих дубових колон, інкрустований корою дуба, ясена та клена павільйон, який називається Фазанником. Під час повені 1980 р. Фазанник, встановлений у 1812 р., був зруйнований. Крім відновленої покрівлі, павільйон виготовлено із нових деталей за кресленнями Інституту «Укрпроектреставрація». Посеред павільйону влаштовано невеликий басейн із фонтаном у центрі, висота водяного струменя досягає 3–3,5 м.

У самій північно-східній частині парку знаходиться Верхній став, на якому створено штучний Острів Анти-Цирцеї (Острів Кохання, Острів Цирцеї). Острів Анти-Цирцеї створений у перший період будівництва парку в розширеній частині Верхнього ставу, береги острова Анти-Цирцеї так само, як і ставу, обкладені гранітом. Зв'язок з островом спочатку здійснювався за допомогою порома чи човна, а 1853 р. між північним берегом і островом побудовано на кам'яних опорах дерев'яний місток для пішоходів. Архітектурною домікантою на острові є Рожевий павільйон, названий відповідно до кольору

первісного пофарбування. Проект Рожевого павільйону розробив для «Софіївки» академік архітектури А. І. Штакеншнейдер, а спорудження його здійснювалося під керівництвом архітектора І. Макутіна у 1850 р. в стилі епохи Ренесансу. В основі плану павільйону лежить восьмикутник, його внутрішнє оздоблення виконане ліпленими стрічками, ліплений фриз фасадного навісу, який обрамлює його з усіх боків. У 1974 р. проведена повна реставрація Рожевого павільйону із заміною гранітної основи.

На березі Верхнього ставу розміщений Амстердамський шлюз. Шлюзове облаштування складається з двох взаємодіючих частин, що створені у перший період будівництва парку, проте були частково відновлені у 1980 р. Конструкція призначена для пропускання човнів з Верхнього ставу у підземну річку Ахеронт і, навпаки, а також для спуску води із ставу. Підземна річка Ахеронт була споруджена у перший період будівництва парку, протягом всього підземного каналу влаштовано 4 люки, з допомогою яких частково забезпечується його освітлення, а також здійснюється аерація.

Західна частина парку починається зі входу по вулиці Київській, тут розміщені адміністративно-господарські будівлі, створено розарій. На схилі, західніше від Нижнього ставка, розташована природна діброва, яка називається Дубинка. На цьому місці колись був дубовий ліс.

У цій частині парку розміщено Китайську альтанку, зроблену повністю з дерева і пофарбовану в різні кольори. Назву «Китайська альтанка» в літературі вперше зустрічаємо у О.Л. Липи (1948 р.). Т. Темері називає її восьмигранним павільйоном. Поряд з альтанкою встановлено у 1975 р. меморіальний камінь на згадку про революційні події, які тут відбувалися. Поляна слугувала місцем проведення перших міських мітингів, демонстрацій, зборів.

Північна частина. Англійський парк (Арборетум ім. В.В. Пашкевича) являє собою дендрарій, що займає невелику територію у формі трикутника. Його вершина торкається воріт Уманського національного університету садівництва. Одну сторону трикутника обмежує широке шосе, обсажене столітніми липами. Друга сторона межує з партерним амфітеатром, а на лінії основи знаходиться галявина з бюстом Сократа. Територія арборетуму густо порізана досить складним лабіринтом стежок. Тут є басейн, а також кам'яниста гірка. На ділянках арборетуму, не дивлячись на його порівняно невеликі

	<p>розміри, росте найбільша кількість екзотичних деревних та кущових рослин, цінних і в декоративному, і в лісогосподарському відношенні. Поряд з Англійським парком на захід знаходиться Партерний амфітеатр. У верхній частині Партерного амфітеатру знаходяться оранжереї та навчальні приміщення Уманського національного університету садівництва, у віданні якого вони залишилися з 1929 р., коли парк виділився в самостійну установу. Перед оранжереями та приміщеннями ділянку парку створено в трьох рівнях у регулярному стилі. Верхня частина – це газони правильної форми. Середня частина Партерного амфітеатру утворена гранітною стіною та широкою підковоподібною алеєю, яка плавно огинає пологі частину схилу, що спускається до басейну з фонтаном «Семиструмїнь». Гранітну підпірну стіну, встановлену у 1845 р., прикрашають витки рослини. У 1996 р. під час проведення реставрації та відновлення парку Партерний амфітеатр зазнав корінної реконструкції. Було відновлено серпантинову доріжку, а сорокарічні дерева туї, ялівці, шовковиці та інші цінні рослини пересадили на новостворені ландшафти Західної частини парку. У 2012–2013 рр. проведено нову реконструкцію цієї ділянки, під час якої очищено партер від самосіву дерев, влаштовано новий газон та оновлено квіткове оформлення. Фонтан «Семиструмїнь» влаштований у перший період будівництва парку. Фонтан є невеликим круглим басейном з ажурною бронзовою вазою посередині, з центру якої вириваються вгору сім пружних струменів води. Вода до фонтану подається підземним самопливним водогоном від Ахеронтійського озера.</p> <p>Нижче від Партерного амфітеатру знаходиться Тераса Муз. На ній у 1856 р. встановлено гранітний обеліск. Вершину обеліска до 1917 р. прикрашав позолочений триголовий орел, а напис вказував, що він поставлений на честь відвідування парку Миколою І. Після 1917 р. обеліск і напис було прибрано. У 1996 р. за проектом Інституту «Укрпроектреставрація» було виготовлено триголового орла – сімейний герб династії Романових, що встановлений на обеліску. Сам обеліск огорожений кованим декоративним ланцюгом.</p> <p>Так виглядає загальна картина парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд, що зазнала ряд трансформацій, проте зберегла історико-культурну цінність та автентичність.</p>
<p>Перебудови, втрати й історичні нашарування</p>	<p>У 1946–1947 рр. проведено капітальний ремонт на таких об'єктах парку «Софіївка»: Амстердамський шлюз, фонтан «Змія», павільйон Флори, Венеційський місток, Китайська</p>

альтанка, Фазанник, Рожевий павільйон, грот «Діани», а також Головна алея (загальна сума витрат становила 213 522 крб. 76 коп.).

Масштабні реставраційні, ремонтні та відновлювальні роботи у парку «Софіївка» було проведено після стихійного лиха у 1980 р. За результатами аналізу пошкоджень було розроблено техніко-економічні обґрунтування рекультивациї рельєфу, змитих ґрунтів і рослинності, а також реставрації архітектурних об'єктів парку. Плани робіт з реставрації парку «Софіївки» було затверджено рішеннями виїзних засідань бюро відділення загальної біології НАН України та науково-технічної ради дендропарку «Софіївка» з використанням загальнозовживаних методик і дотриманням вимог «Флорентійської хартії» (1981 р.) щодо «історичних садів».

Загалом за період з 80-х рр. ХХ ст. до початку ХХІ ст. у парку «Софіївці» проведено значні обсяги робіт з реставрації, відновлення та повернення історичної достовірності майже на всій території історичного ядра парку. Зокрема:

- проведено реконструкцію серпантинних доріжок Партерного амфітеатру, Англійського парку (Арборетуму ім. В. В. Пашкевича), благоустрій дорожньо-алеїної системи парку, відремонтовано гідротехнічні споруди;
- проведено реконструкцію окремих об'єктів Єлисейських полів;
- реставровано алеї біля обеліску «Орел», Амстердамський шлюз, Ахеронтійське озеро;
- проведено ремонт та реставрацію обеліска «Орел», Амстердамського шлюзу, павільйону Флори, Китайської альтанки, Фазанника, Рожевого павільйону, Головного входу, Партерного амфітеатру, Площі зборів;
- оригінали мармурових скульптур перенесено в музей, а на їхні місця встановлено копії з гіпсу та оргскла;
- відновлено «Грот Аполлона», джерело «Залізна рура», вода цього джерела надходить, як і 200 років тому, із центральної частини парку з гроту Діани;
- створено нові експозиційні ділянки на основі архівних джерел на Партерному амфітеатрі, біля Головного входу, на Площі зборів.

Також у цей період біля західної частини «Софіївки» на площі 53 га створено практично новий парк із входною зоною з вулиці Київської, новою інфраструктурою обслуговування туристів, розарієм та чотирма водоймами, органічно вписаними в ландшафт тальвегу Грекової балки. За проектом Є. Лопушинської збудовано альтанку Грибок, гранітну композицію («Срібні джерельця») у південній частині парку.

	<p>Впродовж останніх років у парку «Софіївка» на підставі вивчення основних традиційних елементів теорії декоративного садівництва і використання відповідних композиційних прийомів та принципів проведено:</p> <ul style="list-style-type: none"> – роботи з благоустрою і створення нових паркових композицій, які відповідають сучасним вимогам садово-паркового мистецтва; – створено «Меморіальну зону рослинних композицій, посаджених відомими людьми України та світу»; – проведено архівний пошук, за яким встановлено архітектурний задум будівничих та відновлено історичні назви окремих композицій та малих архітектурних форм на основі образів з поеми Гомера «Одіссея»; – проведено пошукові роботи та розроблено проекти стабільного забезпечення гідрологічного режиму парку, на сучасному рівні розроблено концепцію благоустрою нової частини парку з розміщенням альпінаріїв, розаріїв, Японського саду у пониззі річки Кам'янки на базі існуючого природного середовища з виходами гранітних скель; – завершено будівництво правого крила науково-лабораторного корпусу, в якому розміщено сучасний готель «Софіївський».
<p>Наявність творів мистецтва та їхній опис</p>	<p>На території Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України наявні твори мистецтва згідно з Додатком 1.</p>
<p>Опис території об'єкта</p>	
<p>Загальна оцінка технічного стану об'єкта, дата, № акта технічного стану</p>	<p>Актом технічного стану № 187/1, складеним працівниками Національного дендропарку «Софіївка» НАНУ від 18.05.2021 р., визнано стан парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд задовільним (акт додається).</p>
<p>Наявність інженерних мереж та інженерного обладнання</p>	<p>На території пам'ятки наявні інженерні мережі: водогін, побутова і зливово каналізація, теплові мережі, кабельні мережі, лінії електропередачі, слабострумні мережі, освітлення, технічні колодязі, дренажі тощо.</p>

Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта, найменування організації, яка провела оцінку, вартість в гривнях	Майнова цінність не визначена
---	-------------------------------

12. Перелік складових пам'яток

За постановою Ради Міністрів Української РСР від 24 серпня 1963 р. № 970 Парк «Софіївка» з комплексом паркових споруд є комплексною пам'яткою, до складу якої входять об'єкти культурної спадщини згідно з Додатком 1.

13. Територія об'єкта:

Площа	Відповідно до Постанови Ради Міністрів УРСР від 22.07.1983 р. № 311 «Про класифікацію і мережу територій та об'єктів природно-заповідного фонду Української РСР» площа Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України становить 152,0 гектарів. Загальна площа земельних ділянок, наданих парку «Софіївка» у постійне користування, становить 179, 073 гектарів.
Опис меж території об'єкта	<p>Межі території Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України визначено у відповідності до меж кадастрових ділянок згідно з публічною кадастровою картою України з прив'язкою до місцевої системи координат.</p> <p>Загальна площа земельних ділянок, наданих парку «Софіївка» у постійне користування, становить 179, 073 гектарів у межах кадастрових ділянок:</p> <ul style="list-style-type: none"> – земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:02:007:0063 площею 117.264 га; – земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:02:007:0070 площею 0.5508 га ; – земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:02:006:1784 площею 0.1777 га;

	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:02:006:1783 площею 0.0193 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:02:007:0956 площею 0.0966 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:02:002:0198 площею 10 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:01:005:0372 площею 20.8139 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:01:005:0061 площею 18.8878 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:01:005:0371 площею 0.5794 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:02:002:0061 площею 0.0505 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:05:001:1010 площею 0.1788 га;
	– земельна ділянка кадастровий номер 7110800000:05:001:0271 площею 10.4542 га.

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

<p>Якості об'єкта, завдяки яким він набуває культурної цінності як пам'ятки</p>	<p>Парк «Софіївка» з комплексом паркових споруд зберіг свою автентичність, що відповідає критеріям для внесення об'єктів до Державного реєстру нерухомих пам'яток України за категорією національного значення, передбаченим п. 3 «Порядку визначення категорій пам'яток», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 452.</p> <p>До критеріїв автентичності віднесено:</p> <ul style="list-style-type: none"> – об'ємно-просторову структуру та планувальну композицію парку в історичних параметрах та габаритах; – місце розташування та композиційний зв'язок складових пам'ятки; – об'ємно-просторову композицію, архітектурно-пластичне рішення та декоративне оздоблення складових пам'ятки; – історико-меморіальну цінність парку, що пов'язана з життям та діяльністю відомих політичних діячів, архітекторів, інженерів. <p>Характерні ознаки, що визначають містобудівну, архітектурну та історичну цінність парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд і обумовлюють надання їй</p>
---	--

	<p>статусу пам'ятки садово-паркового мистецтва національного значення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має значний вплив на розвиток культури Умані, а також України в цілому як видатний зразок садово-паркового мистецтва і ландшафтного дизайну; - місце розташування об'єкта та його містобудівна роль в існуючій забудові північної частини м. Умань; - композиційне, стилістичне, архітектурно-пластичне та декоративне вирішення складових пам'ятки (алеї, площі, водні об'єкти, малі архітектурні форми, мости, скелі, гроти, скульптури); - історична цінність об'єкта, що пов'язаний із життям і діяльністю представників відомого польського шляхетського роду Потоцьких; - репрезентує шедевр творчого генія, є витвором видатних польських та українських інженерів, архітекторів Л. Х. Метцеля, А.І. Штакеншнейдера тощо. <p>Предметом охорони пам'ятки є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - об'ємно-просторова структура та планувальна композиція, в тому числі розміри і конфігурація території парку в існуючих параметрах та габаритах, планувальні осі; - матеріал, об'ємні характеристики, композиційне, архітектурно-пластичне рішення та декоративне оздоблення складових пам'ятки у стилі неокласицизму у поєднанні з античними сюжетами, їх місцезнаходження та композиційний зв'язок між собою; <p>історичне функціональне призначення парку.</p>
--	--

15. Зони охорони пам'ятки:

<p>Організація-розробник науково-проектної документації</p>	<p>Відкрите акціонерне товариство «Проектний і науково-дослідний інститут по газопостачанню, теплопостачанню та комплексному благоустрою міст і селищ України» УкрНДІнжпроект</p>
<p>Дата розроблення науково-проектної документації</p>	<p>Проект організації території Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України в м. Умань Черкаської області (НДП «Софіївка» НАНУ), 2007 р.</p>
<p>Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації</p>	<p>Рішення Черкаської обласної ради від 07.08.2008 р. № 20-17/V «Про встановлення охоронних зон Національного дендрологічного парку «Софіївка» Національної академії наук України». Додаток І «Положення про зони охорони</p>

	Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України».
Короткий опис меж зон охорони із зазначенням площі кожної	<p>Згідно з додатком І «Положення про зони охорони Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України» до Рішення обласної ради від 07.08.2008 р. № 20-17/V, до зон охорони належать:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заповідна територія – історичний ансамбль, визначена межами тієї частини парку, що формувалася першим та другим етапами розбудови (1796–1813 та 1838–1852 рр.). Площа заповідної території в сучасних умовах становить 84,0 га. У цілому на заповідну територію поширюється принцип регенерації середовища (ДБН 360-92**, п. 11.9, табл. 11.2). Межі проходять: <ul style="list-style-type: none"> – із півночі, сходу та півдня – по існуючих сьогодні кордонах дендрологічного парку (огорожа), за винятком території довкола історичного оранжерейного комплексу, де межа прямує по створу бортового каменю проїзду, що з північної сторони цих оранжерей, до відстані 90,0 м від двоповерхового корпусу; далі, під прямим кутом на північ – 98,0 м; далі, під прямим кутом на схід до перетину із існуючою огорожею дендрологічного парку; – зі сходу по бровці східного схилу Грекової балки. 2. Охоронна зона – до неї входить територія дендрологічного парку (земельна ділянка в її історичних та природних межах) з доповненням прилеглих територій, які забезпечать фізичну схоронність дендрологічного парку та його найближчого історичного оточення (середовища), а також оптимальні умови зорового сприймання (у межах 350–500 м). Межі проходять: <ul style="list-style-type: none"> – з півночі – по червоній лінії вул. Київська; далі вздовж вул. Глібка, на відстані 88,00 м від осі проїзду вулиці, до гаражів; звідси на відстані 60,00 м від осі проїзду вулиці до створу з дальною поперечною стіною дворового периметру 4-х поверхового жилого будинку №3; далі 152,0 м по створу на ближній кут двоповерхового котеджу; далі по створу бортового каменю проїзду, що прямує вздовж північної сторони історичного оранжерейного комплексу, до відстані 90,0 м від двоповерхового корпусу; далі під прямим кутом на північ 155,0 м; далі по бровці правого схилу існуючого струмка, до червоної лінії вул. Інтернаціональна; далі, по червоній лінії вул. Інтернаціональна до існуючої межі

території дендрологічного парку; вздовж Красноставського ставу і далі в межах заплави р. Кам'янки; далі по червоній лінії вул. Інтернаціональна до під'їзду, що прямує вздовж західної сторони території двору дослідно-селекційної станції; далі вздовж цього проїзду з поворотом на схід, аж до межі автобензозаправочної станції; далі вздовж меж згаданої автобензозаправочної та межі відчуження автодороги Київ-Одеса, аж до північної червоної лінії вул. Симиренка; далі по червоній лінії вул. Симиренка до західної червоної лінії вул. Шлямара Ігоря (кол. Дзержинського); далі по червоній лінії вул. Шлямара Ігоря (кол. Дзержинського) до межі між садибами 8 та 10; далі по межі між цими садибами і прямо до західної червоної лінії вул. Котляревського; далі, на південь по червоній лінії вул. Котляревського, до перетину з північною червоною лінією вул. Робітнича; далі по червоній лінії вул. Робітнича прямо, до перетину із західною червоною лінією вул. Потоцького (кол. Мопрівська); далі, на південно-захід до крапки, що знаходиться по огорожі між садибами 2 та 4 вул. Потоцького (кол. Мопрівська), на відстані 43-х метрів від її західної червоної лінії; далі на південь вздовж цієї червоної лінії з втриманням довжини присадибних ділянок в 43 метри, до огорожі між садибами 14 і 16; далі межа переходить на західну червону лінію початку вул. Героїв Крут (кол. Фурманова); далі, по цій червоній лінії до садиби 20 вулиці Героїв Крут (кол. Фурманова); далі на захід по північній огорожі цієї садиби на відстані 32м; далі на південь, вздовж західної червоної лінії вул. Героїв Крут (кол. Фурманова), з втриманням довжини присадибних ділянок в 32м, до огорожі між садибами 28 і 30 цієї ж вулиці; далі межа повертає на створ огорожі між садибами 3-Б і 5-Б пров. Гранітний (кол. Фурманова) і по ньому прямує вздовж цієї ж огорожі та по східній огорожі садиби 3 вул. Визволителів; далі, перетнувши вул. Визволителів, межа прямує до створу огорожі садиби з вул. Визволителів до маленького озерця і на відстані 20 м від урізу води обгинає його до замкнення з прибережною охоронною смугою озера Звірки (20 м від урізу води); далі вздовж озера Звірки до перетину з лінією (межею), яка прямує вздовж західного берега технологічного ставу заводу «Мегометр», на відстані 10,0 м від урізу води; далі, по цій лінії межа прямує на

західний кут жилого будинку 1 по пров. Короткий (кол. Белінського); далі від цього кута кривою випуклою у бік р. Кам'янки межа виходить на крапку, що знаходиться на відстані 12,0 м від жилого будинку 22 вул. Володимира Мономаха (кол. С. Перовської) (в створі його південно-східної стіни); далі межа прямує до перетину огорож садиб 22 та 24 вздовж вул. Володимира Мономаха (кол. С. Перовської); далі по східній червоній лінії вул. Володимира Мономаха (кол. С. Перовської) до перетину з північною червоною лінією вул. Комарницького (кол. Кулика); далі, по східній огорожі садиби 37 вул. Комарницького (кол. Кулика) на відстань 60,0 м; далі межа прямує вздовж північної червоної лінії вул. Комарницького (кол. Кулика), на відстані 60 м. від неї, до перетину зі східною огорожею садиби 27 вул. Комарницького (кол. Кулика); далі межа слідує за периметром огорожі садиб та землекористувачів аж до землекористувача будинку 32 вул. Садової (колишній дитсадок); далі по огорожі землекористувача 32, не доходячи 37,0 м до повороту цієї огорожі в сторону вулиці Садова; далі межа прямує через крапку, що знаходиться на огорожі землекористувача 32 (на відстані 58,0 м від кута повороту огорожі землекористувача 32 біля вул. Садова); далі межа прямує по огорожі зі сходу землекористування лікарні (між вулицями Садова та Мала Садова (кол. Затонського)) та далі по створу східної огорожі садиб 23 та 25 вул. Мала Садова (кол. Затонського) аж до вул. Малофонтанна; далі, перетнувши вулицю, межа прямує між жилими будинками 43 та 45 вул. Малофонтанній (під прямим кутом до червоної лінії) на 16,0 м; далі межа прямує по створу північно-східної стіни нежилого комплексу будівель садиби 84 вул. Велика Фонтанна (кол. Паризької Комуни) і, перетнувши цю вулицю, йде по північній червоній лінії вул. Велика Фонтанна (кол. Паризької Комуни); далі, по східній червоній лінії вул. Олександрівська (кол. Комуністична); далі по північній червоній лінії вул. Осипенко до межі між садибами 19 та 21 цієї вулиці; далі по межі між садибами 19 та 21 на відстані 42,0 м; далі на південний кут жилого будинку 54 вул. Стуса (кол. К. Лібкнехта), а потім вздовж західного фасаду цього будинку до перетину з північною червоною лінією вул. Стуса (кол. К. Лібкнехта); далі по зазначеній червоній лінії до межі між садибами 51 та 53; далі, по межі цих

садиб до пров. Волошковий (кол. Ворошилова); далі, по північній огорожі садиб 51 та 49/16 вул. Стуса (кол. К. Лібкнехта) до східної червоної лінії вул. Васильківська (кол. Кірова); далі межа прямує по червоній лінії вулиць Васильківська (кол. Кірова) та Лісова до східної червоної лінії вул. Київська; далі межа прямує по східній червоній лінії вул. Київська і повертає вздовж вул. Глібка.

3. Зони регулювання забудови прилягають до охоронної зони та мають сприяти фізичній схоронності заповідної території і забезпечувати її внутрішній візуальний комфорт. Це зона композиційного впливу дендрологічного парку, в якій необхідно врахувати всі особливості архітектурно-просторового формування пам'ятки та оточення. У цілому на зони регулювання забудови поширюється режим реконструкції з обмеженим, частковим і активним перетворенням середовища. Зони регулювання забудови складаються з шести ділянок. Межі проходять:

Квартали садибної забудови на схід від озера-накопичувача за греблею Красноставського ставу:

- по північній червоній лінії вул. Інтернаціональна; по східній червоній лінії вул. Вільямса до трансформаторної; по прямій на схід до перетину з прибережною смугою; по прибережній смузі вздовж озера (на відстані 50 м від урізу води); Квартали садибної забудови на заході від озера-накопичувача за греблею Красноставського ставу;
- по північній червоній лінії вул. Інтернаціональна; по східній червоній лінії вул. Бетховена; по південній червоній лінії вул. Маяковського; по східній червоній лінії вул. Черняхівського; по південному червоному пров. Шевченка; по прибережній смузі вздовж озера (на відстані 50 м від урізу води).

Територія сільськогосподарської академії:

- по східній червоній лінії вул. Київська, по південній червоній лінії вул. Інтернаціональна до існуючого струмка; по межі охоронної зони.

Територія центральної частини міста:

- по східній червоній лінії вул. Київська з поворотом на південно-східну червону лінію вул. Тищика, до створу з західною червоною лінією вул. Київська, по прямій через забудову, до перетину з східною червоною лінією вул. Європейська (кол. Леніна) (район вул. Велика

Фонтанна (кол. Паризької Комуни)); по східній червоній лінії вул. Європейська (кол. Леніна) до пров. Садовий; по кривій через пров. Пожарського Дмитра (кол. Тельмана) та вул. Суровцової (кол. Енгельса), вздовж з'їзду, до вул. Республіканська; по кривій через що вулицю та вул. Воїнів Інтернаціоналістів (кол. Комуністичної Молоді) до вул. Садова, в районі садиби 16 цієї вулиці; по кривій до будинку 4 пров. Пушкіна; по прямій до будинку 7 вул. Пушкіна; по кривій до будинку 7 вул. Комарницького (кол. Кулика); по кривій до східного кута садиби 19 вул. Пушкіна та до східної червоної лінії (напроти будинку 24 вул. Пушкіна) вул. Пушкіна; по східній червоній лінії вул. Пушкіна; по північній червоній лінії вул. Челюскінців; по межі охоронної зони до вул. Київська;

Квартали садибної забудови на південь від річки Уманки та озера Звірки:

- по прибережній смузі вздовж озера та річки (20 м від урізу води); по тальвегу, вздовж східної огорожі садиби 75 вул. Миколи Хвильового (кол. Сергія Лазо); по західній червоній лінії вул. Миколи Хвильового (кол. Сергія Лазо); по північній червоній лінії вул. Праці.

Територія між вулицями Смирненка, Визволителів, Фурманова, Коцюбинського:

- по межі охоронної зони; по південній червоній лінії вул. Смирненка; по західній червоній лінії вул. Коцюбинського; по північній лінії вул. Визволителів.

У зоні регулювання забудови території центральної частини міста визначена територія садибної забудови. Межі її проходять: по межі охоронної зони; по північній червоній лінії вул. Челюскінців; по східній червоній лінії вул. Пушкіна; по південній червоній лінії вул. Володимира Мономаха (кол. С. Перовської); вздовж східного фасаду п'ятиповерхового житлового будинку (вул. Володимира Мономаха (кол. С. Перовської), 21); по західній огорожі садиб пров. Добросусідський (кол. С. Перовської) (буд. 3-9); по західній огорожі садиб вул. Комарницького (кол. Кулика) (буд. 6, 25); по західній огорожі землекористування 32 вул. Садова (колишній дитсадок); по будинку 16 вул. Мала Садова (кол. Затонського); по північній червоній лінії вул. Мала Садова (кол. Затонського); по східній червоній лінії вул. Олександрівська (кол. Комуністична); по північній червоній лінії вул. Малофонтанної; по східних фасадах будинків садиби 23 вул. Малофонтанна; по північній червоній лінії вул. Велика Фонтанна (кол. Паризької

Комуни); по східній червоній лінії вул. Васильківська (кол. Кірова); по північній червоній лінії вул. Володимирська (кол. Урбайліса); по східній червоній лінії пров. Березовий (кол. пров. Папаніна); по північній червоній лінії вул. Стуса (кол. К. Лібкнехта); по східній червоній лінії вул. Шевченка.

У зоні регулювання забудови між вулицями Смиренка, Визволителів, Героїв Крут (кол. Фурманова), Коцюбинського визначена територія садибної забудови. Межі проходять: по межі охоронної зони; по південній червоній лінії вул. Смиренка; по західній червоній лінії вул. Шкільна; по північній червоній лінії вул. І. Франка; по західній червоній лінії вул. Шлямара Ігоря (кол. Держинського); по північній червоній лінії вул. Визволителів.

4. Зони ландшафту, що охороняються, визначені для збереження цілісності ландшафтно-містобудівного комплексу, створення захисних територій довкола дендрологічного парку. Складається з трьох ділянок. Межі проходять:

Парк вздовж вул. Київська:

- по західній червоній лінії вул. Київська; по північній межі землекористування двоповерхових жилих будинків 1, 9, 13 вул. Київська; по лінії між стадіоном та землекористуванням школи; вздовж землекористуванням п'ятиповерхових жилих будинків аж до вул. Комарова; вздовж польових доріг до вул. Київська.

Територія лісу та полів за автомагістраллю Київ–Одеса:

- по східній межі відчуження автодороги; по південній червоній лінії вул. Білогрудівська (кол. XXIV Партз'їзду КПРС); по східній межі лісу; вздовж дороги на село Піківець.

Територія між озерами Звірки та вул. Визволителів:

- по південній червоній лінії вул. Визволителів; по польовій дорозі на південний схід – 430 м; по прямій на схід до межі відчуження автодороги Київ–Одеса; по межі відчуження автодороги на південь; по прибережній смузі вздовж озера Звірки (20 м від урізу води); по межі охоронної зони.

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №

17. Дослідницькі й реставраційні роботи на об'єкті:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Виконавець	Підприємство організації

18. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	
Іконографічні матеріали	1. План «Царициного саду» з експлікацією, 1855 р. 2. План земельних угідь і окремих господарств Уманського училища садівництва, 1929 р. 3. Генеральний план Уманського державного заповідника «Софіївка» з експлікацією, 1949 р.

	<p>Уманського державного заповідника «Софіївка» Петровим. м. Умань, 1954 р.</p> <p>13. ЦДАВО України, ф.4906, оп.1, спр. 2547, арк. 1-а-4., арк.7-25. Протокол №48 від 15 жовтня 1948 р. Засідання Архітектурної Ради при начальнику Управління у справах архітектури при Раді Міністрів УРСР сумісно з представниками Академії наук УРСР і Академії Архітектури УРСР. Стенограма засідання архітектурної ради від 15.X.1948 р., м. Київ, 1948 р.</p> <p>14. ЦДАВО України, ф.4906, оп.1, спр. 2548, арк. 2-83. Генеральний план відновлення і реконструкції Уманського державного заповідника «Софіївка», складений згідно з постановою РНК УРСР від 10 січня 1946 р. № 28, том I. м. Умань, 1946-1947 рр.</p> <p>15. ЦДАВО України, ф.4906, оп.1, спр. 2549, арк. 1-44, 114-131. Генеральний план відновлення і реконструкції Уманського державного заповідника «Софіївка», складений згідно з постановою РНК УРСР від 10 січня 1946 р. № 28, том II. м. Умань, 1947 рр.</p> <p>16. ЦДАВО України, ф.4906, оп.1, спр. 2551, арк. 5-37. Пояснювальна записка до технічних досліджень Державного заповідника «Софіївка» в м. Умань, 1946-1974 рр.</p> <p>17. ЦДАВО України, ф.4906, оп.1, спр. 2552, арк. 5-37. Пояснювальна записка до технічних досліджень Державного заповідника «Софіївка» в м. Умань, 1946-1974 рр.</p>
<p>Бібліографічні матеріали</p>	<p>18. <i>Базинер Ф.</i> Краткое описание Царицына сада близ г. Умани Киевской губернии / <i>Базинер Ф.</i> // Журн. м-ва гос. имущества. – СПб., 1851. – 4, ч. 11. – С. 79-84.</p> <p>19. <i>Величенко М. М.</i> Подарок императрице. Утраченные памятники «Софиевки». / <i>Величенко М. М.</i> — Плантомания. Российский вариант. // Материалы XII Царскосельской научной конференции — ГМЗ «Царское село». — С-Петербург: Изд-во Гос. Эрмитажа. — 2006. — С. 43 – 60.</p> <p>20. <i>Головерда З. Г.</i> Дендрологический заповедник «Софиевка» / <i>Головерда З. Г., Иванова З. Я., Сидорук Б. С.</i> Днепропетровск: Промінь, 1976. – 48с.</p> <p>21. <i>Иващенко В.</i> Исторический очерк Умани и Царицына сада (Софиевки) / <i>Иващенко В.</i> – К.: тип. С.В. Кульженко, 1895. – 57 с.</p> <p>22. <i>Иващенко В.</i> З минулого Царициного саду («Софіївки») / <i>В. Иващенко</i> // Хроніка-2000. – К., 2001. – Вип. 41/42 : Поезія українського парку. – С. 524- 557.</p> <p>23. <i>Казаринов Л.</i> Парк «Софиевка» – ныне парк III-го Интернационала. / <i>Казаринов Л.</i> – Рукопись, 1940. – 191 с.</p> <p>24. <i>Кислий І. Я.</i> Парк III Інтернаціоналу в Умані / <i>Кислий І. Я.</i> // Архітектура Рад. України, 1939. – №9. – С. 17.</p>

25. *Комарницький М. Ф.* Диво-сад «Софіївка» / *Комарницький М. Ф.* – Рукопис. – Умань, 1984. – 82 с.
26. *Комаровський Е. Ф.* Записки / *Комаровський Е. Ф.* // Исторический вестник, 1897. – Ноябрь. — С. 427 – 428.
27. *Косаревський І. О.* Парки України: Прийоми створення паркового пейзажу / *Косаревський І. О.* – К.: Державне видавництво літератури з будівництва і архітектури УРСР, 1961. – 175 с.
28. *Косаревський І. О.* Софіївка : короткий путівник / *І. О. Косаревський.* – 7-е вид. – К. : Будівельник, 1970. – 95 с. : іл.
29. *Косаревський І. А.* Государственный заповедник «Софиевка» / *Косаревський І. А.* – Киев: Изд-во Акад. архитектуры УССР, 1951. – 117 с.
30. *Косаревський І.* Мистецтво паркового пейзажу / *І. Косаревський* // Хроніка, 2000. – К., 2001. – Вип. 41/42 : Поезія українського парку. – С. 154–174.
31. *Косенко І.* Прибежище поетів и богів : [парк «Софиевка» в Умані] / *І. Косенко, А. Жирнов* // Благоустрій територій. – 2006. – № 7/8. – С. 82–87.
32. *Косенко І. С.* Дендрологический парк «Софиевка» / *Косенко І. С., Храбан Г. Е., Митин В. В., Гарбуз В. Ф.* — Киев: Наук. думка, 1990. – 155 с.
33. *Косенко І. С.* Национальный дендрологический парк «Софиевка» / *Косенко І. С.* — К.: «Академперіодика», 2010. – 196 с.
34. *Косенко І. С.* «Софіївка» за тридцять років (1980–2010) / *Косенко І. С.* – К.: «Академперіодика», 2011. – 140 с.
35. *Косенко І. С.* Дендрологічний парк «Софіївка»: Монографія / *Косенко І. С.* – Умань: ТОВ «Пронікс», 2003. – 230 с.
36. *Косенко І. С.* Національний дендрологічний парк «Софіївка» / *Косенко І. С.* – Київ: «Академперіодика», 2007. – 195 с.
37. *Косенко І.* Умань. Третє століття славетного парку / *І. Косенко* // Хроніка 2000. – К., 2001. – Вип. 41/42 : Поезія українського парку. – С. 504–523.
38. *Косенко І. С.* Матеріалізація образів Гомерової «Одіссеї» в паркових композиціях «Софіївки» як вершина геніальності Людвіга Метцеля // Інтродукція рослин. – 2000. – №2. – С. 16–21.
39. *Косенко І. С.* Дендрологічний парк «Софіївка» / *Косенко І. С., Храбан Г. Ю., Митин В. В., Гарбуз В. Ф.* – Київ: Наук. думка, 1996. — 182 с.
40. *Кривулько Д. С.* Дендрологічний парк «Софіївка» / *Кривулько Д. С., Рева М. Л., Тулупий Г. Г.* – К.: Вид-во АН УРСР, 1962. – 83 с.

41. *Лыпа А.Л.* «Софиевка»: Уманский государственный заповедник (1796–1946) / *Лыпа А. Л.* – Киев: Изд-во АН УССР, 1948. – 110 с.
42. *Ляхович Т.* Подарок знатного шляхтича жене стал мировым шедевром: уманский парк «Софиевка» / *Т. Ляхович* // *Вечерние вести.* – 2004. – 7 сент. – С. 10–11.
43. *Мельниченко С.* Уманська симфонія : [парк «Софіївка» в Умані] / *С. Мельниченко* // *Столиця.* – 2001. – 25–31 трав. – С. 31.
44. *Морозов А. Г.* Пам'ятки природи в Середньому Подніпров'ї / *А.Г. Морозов, В.В. Нагорний* // *Туристичні ресурси України / Федерація профспілок України, Укр. ін-т туризму.* – К., 1996. – С. 18–26.
45. *Наймарк Й. І.* Архітектура малих форм в Уманському парку-заповіднику / *Наймарк Й. І.* // *Архітектура Рад. України, 1939.* – № 9. – С. 22–25.
46. Парк «Софіївка» (1796–1859 рр., Умань) // 100 найвідоміших шедеврів України / під заг. ред. М. Русяєвої. – К. : Автограф, 2004. – С. 425–430.
47. Ренесанс «Софіївки» // *Вісник НАН України.* – 2010. – № 12. – С. 45–49.
48. *Рожнятовська О.А.* Рукотворна перлина України. Виповнюється 210 років від заснування в Умані дендрологічного парку «Софіївка» / *О.А. Рожнятовська* // *Календар знаменних і пам'ятних дат.* – К., 2006. – 2006, IV кв. – С. 105–111.
49. *Семидочная О.* Мифы и легенды «Софиевки» / *О. Семидочная* // *Сегодня.* – 2002. – 13 авг. – С. 11.
50. *Слепінін О.* Заповідний сад як успішний досвід протистояння природним і екологічним лихам : [національний дендропарк «Софіївка»] / *О. Слепінін* // *Дзеркало тижня.* – 2005. – 24–30 груд. – С. 16.
51. *Слепінін О.* Одиссея графського парку : [«Софіївка»] / *О. Слепінін* // *Дзеркало тижня.* – 2002. – 9–15 листоп. – С. 17.
52. *Смоктий А.* Город Умань и Софиевка / *Смоктий А.* // *Киев. старина, 1882.* – № 4. – С. 420 – 437.
53. *Стойчев Л.И.* Парковое и ландшафтное искусство / *Стойчев Л.И.*; [Пер. с болг.] – София: Земиздат, 1962. – 386 с.
54. *Темері Т.* Путівник по «Софіївці». – Одеса: Типографія А. Брауна, 1846 р. – 63 с.
55. *Титаренко Л.* Із минулого знявши вуаль : [Софія Потоцька] / *Л. Титаренко* // *Голос України.* – 2007. – 8 черв. – С. 21.
56. Уманський державний дендрологічний парк «Софіївка» // *Музеї України.* – 2005. – № 3. – С. 60.

	57. Храбан Г.Ю. Перший архітектор Софіївки / Храбан Г.Ю. // Укр. істор. журн., 1971. – № 9. – С. 103–108. 58. Янковский Д.П. Памятка г. Умани. / Янковский Д.П. – Умань: Тип. Шапиро, 1908. – 14 с.
--	--

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Схема розташування Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України в загальній структурі міста Умань	1	2021 р., серпень	
Кадастрова карта України з позначенням ділянок передих у постійне користування Національному дендрологічному парку «Софіївка» НАН України	1	2021 р., серпень	
Панорамний план-провідник по Національному дендрологічному парку «Софіївка» НАН України	1		
Історичні плани			
План «Царициного саду» з експлікацією	1	1855 р.	
План земельних угідь і окремих господарств Уманського училища садівництва	1	1897 р.	
Генеральний план Уманського державного заповідника «Софіївка» з експлікацією	1	1949 р.	
План Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України з книги Косаревського І.О.	1	1951 р.	
План земель переданих в постійне користування Уманського дендропарку «Софіївка» Академії наук УРСР	1	1968 р.	
План Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України	1	2010 р.	
Історичні фото			

Ілюстрації парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд	4	1846 р.	Темері Т. Путівник по «Софіївці». Одеса: Типографія А. Брауна, 1846 р.
Історичні фотографії парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд	8	1904 р.	Інтернет-ресурс
Історичні фотографії парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд	3	1948 р.	Липа О.Л. «Софіївка: Уманський державний заповідник (1796–1946)». Видавництво АН УРСР. К., 1948р.
Історичні фотографії парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд	1	1960 р.	Допоміжний фонд музею історії Уманського національного університету садівництва
Історичні фотографії парку «Софіївка» з комплексом паркових споруд	2	1980 р.	Інтернет-ресурс
Фотофіксація			
Фото загального вигляду об'єкта	24	2021 р.	Козак С.А.
Фото найбільш цінних (характерних) елементів об'єкта	70	2021 р.	Козак С.А.

Паспорт склав:

Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Кандидат архітектури	Касяненко І.О.		2021
Кандидат історичних наук	Сердюк О.М.		2021

Директор Приватної організації (установи, закладу)
«Український інститут культурного надбання»

Мошинська Н.І.

ГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ ТА ФОТОФІКСАЦІЯ

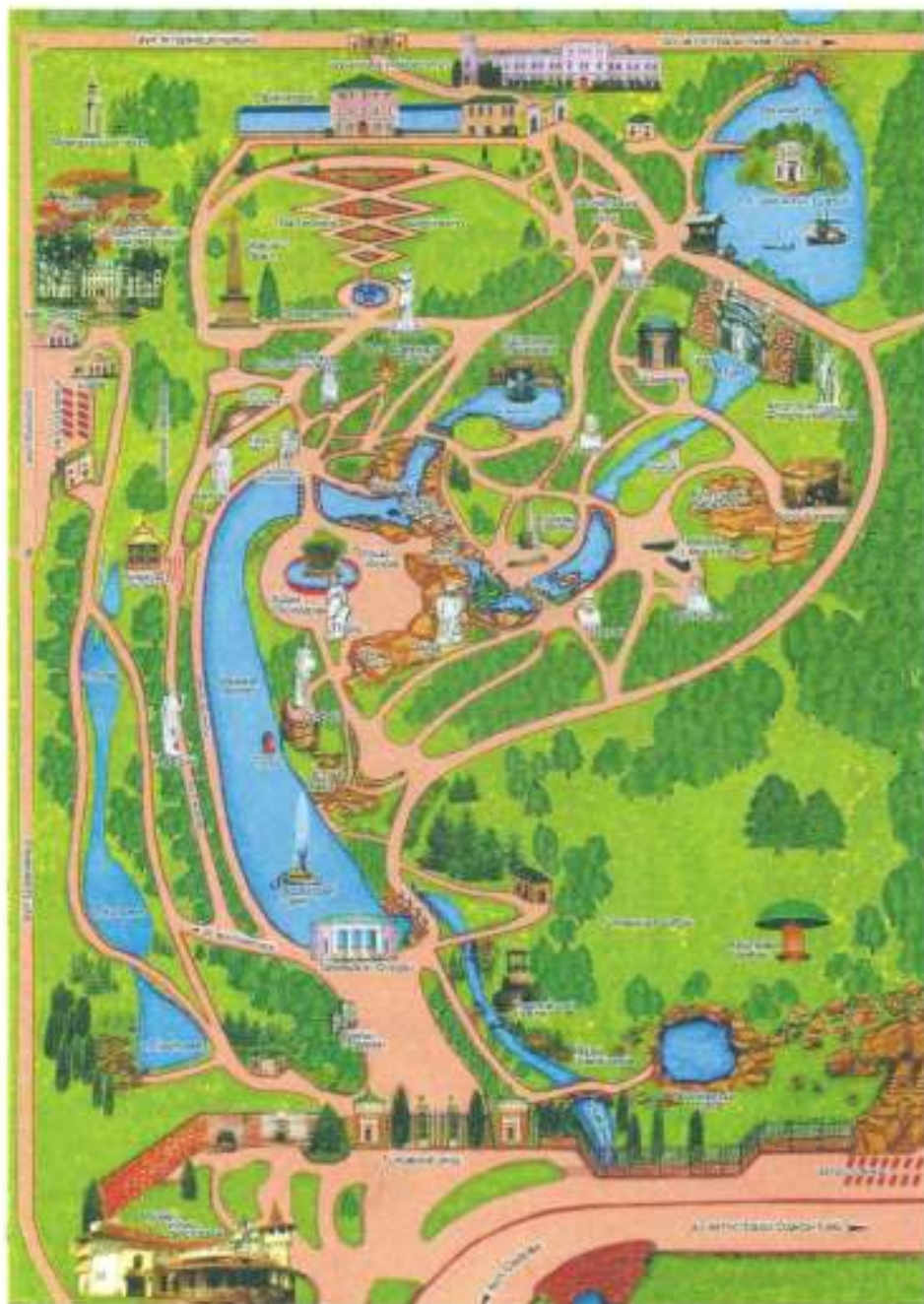

Схема розташування об'єкта в загальній структурі міста Умань, 2021 р.
Позначення центральної точки Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН
України, м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна
адреса).

Публічна кадастрова карта України, 2021 р.

Кадастрова карта з позначенням ділянок, переданих у постійне користування
Національному дендрологічному парку «Софіївка» НАН України,
м. Умань, вул. вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).

Панорамний план-провідник
Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України,
м. Умань, вул. вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).

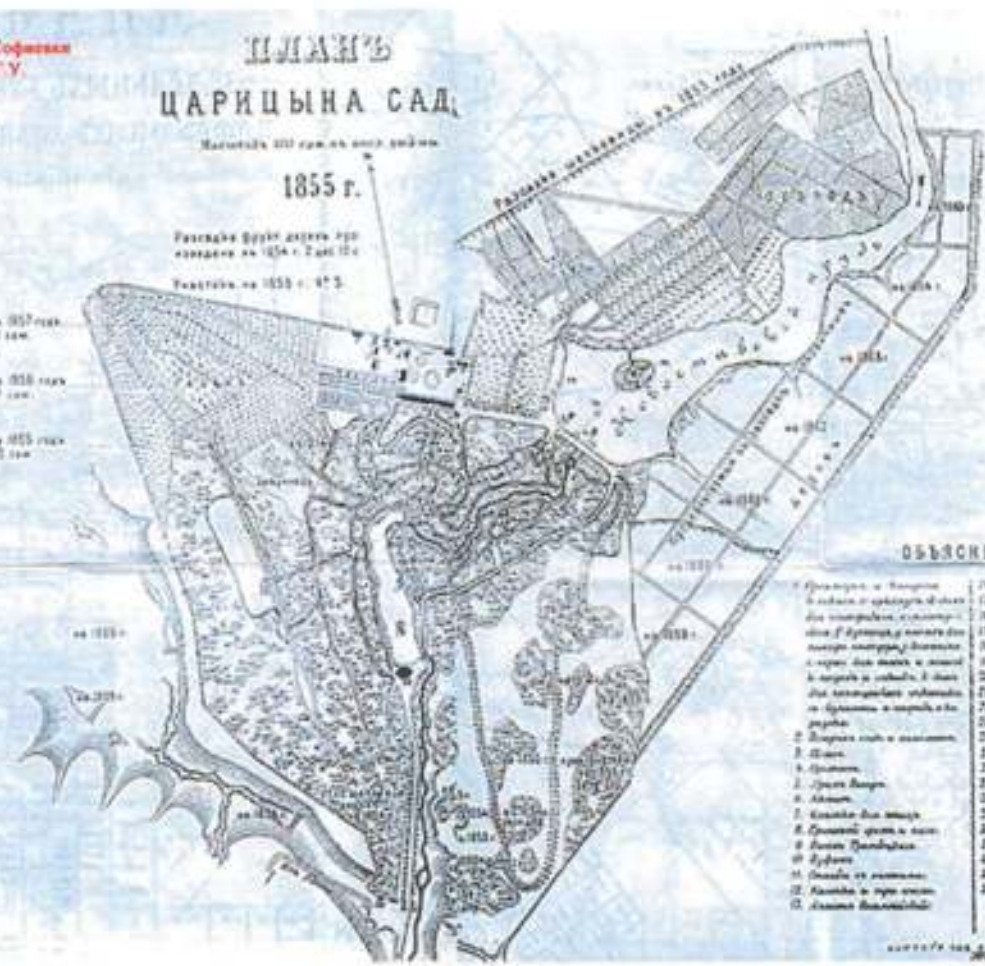
ПЛАНЪ ЦАРИЦЫНА САДЪ

Масштабъ 1:100 000

1855 г.

Разстояние между двумя точками
по прямой линии 1000 м.

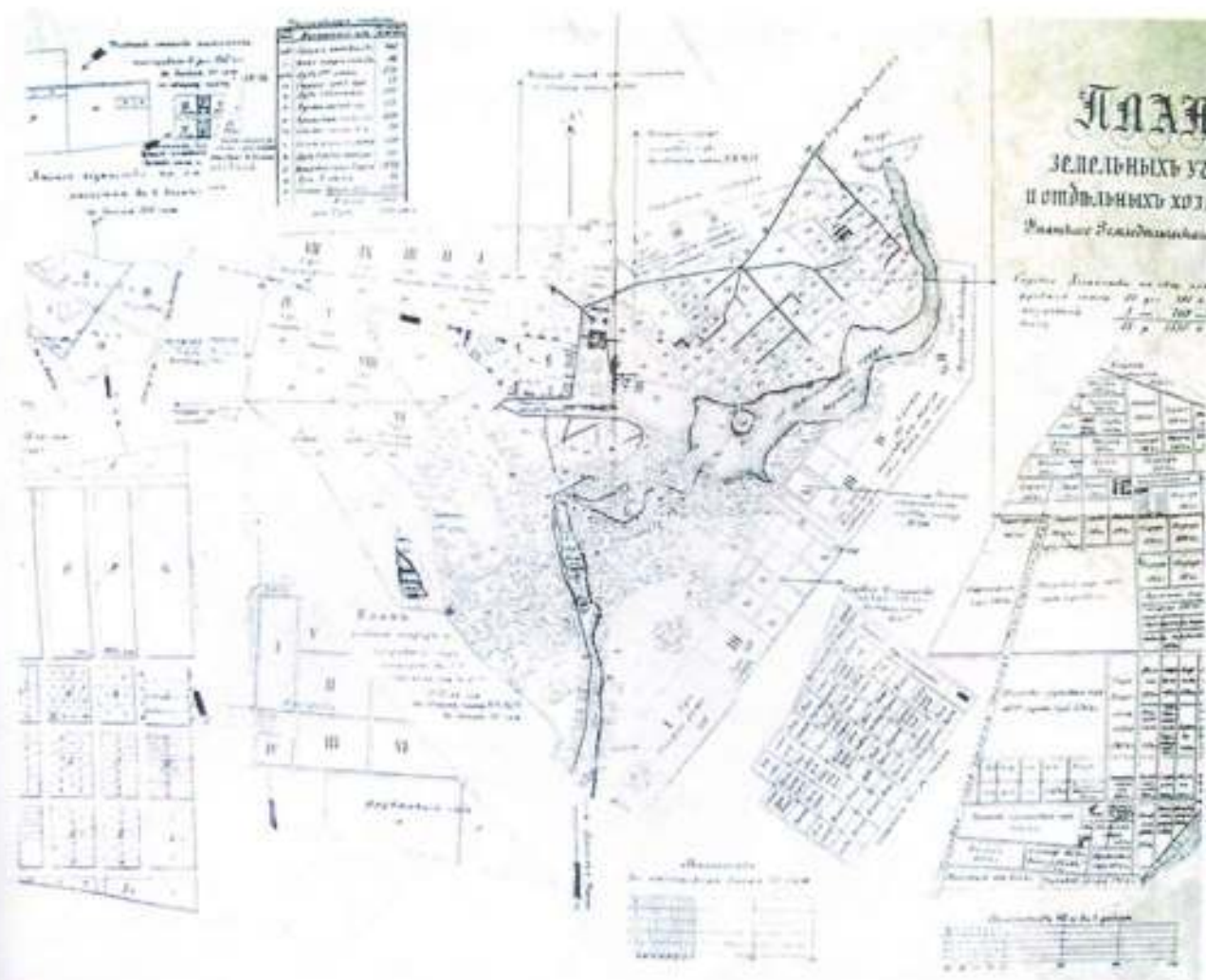
- 1 Участок на 1057 га
площ. 10 км
- 2 Участок на 1018 га
площ. 10 км
- 3 Участок на 1055 га
площ. 10 км

ОБЪЯСНЕНИЕ

1. Ограда и ворота	24. Ограда
2. Ограда с воротами	25. Ограда с воротами
3. Ограда	26. Ограда
4. Ограда	27. Ограда
5. Ограда	28. Ограда
6. Ограда	29. Ограда
7. Ограда	30. Ограда
8. Ограда	31. Ограда
9. Ограда	32. Ограда
10. Ограда	33. Ограда
11. Ограда	34. Ограда
12. Ограда	35. Ограда
13. Ограда	36. Ограда
14. Ограда	37. Ограда
15. Ограда	38. Ограда
16. Ограда	39. Ограда
17. Ограда	40. Ограда
18. Ограда	41. Ограда
19. Ограда	42. Ограда
20. Ограда	43. Ограда
21. Ограда	44. Ограда
22. Ограда	45. Ограда
23. Ограда	46. Ограда

План «Царицына садъ» з експлікацісю, 1855 р.

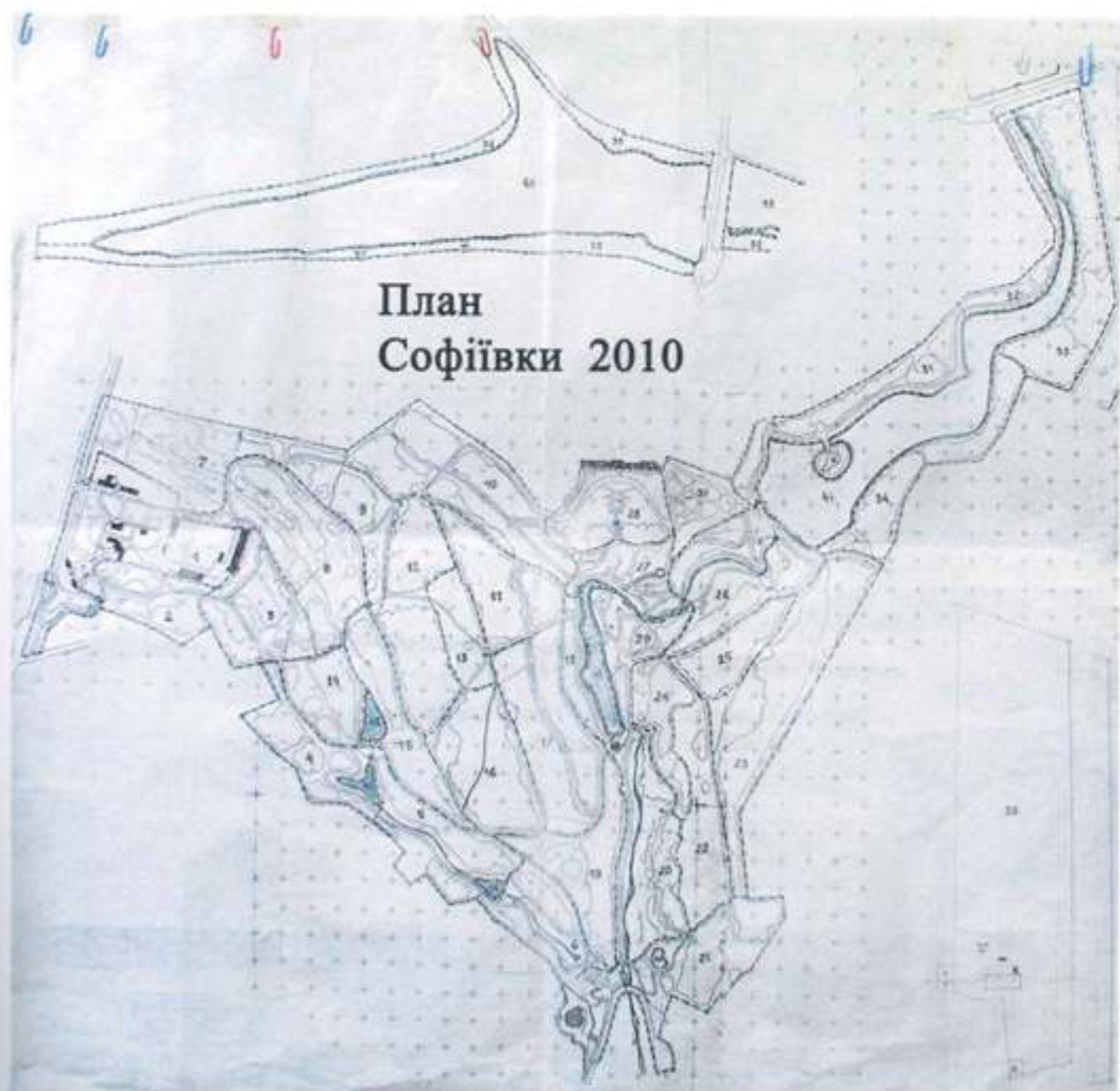
План земельних угідь і окремих господарств Уманського училища садівництва, 1897 р.
Фрагмент.

Генеральний план Уманського державного заповідника «Софіївка» з експлікацією, 1949 р.

План Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України.
Ілюстрація з книги Косаревського І. О. Державний заповідник «Софіївка». Київ, 1951.

План Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України, 2010 р.

Сільський павільйон (сучасне місце павільйону Флори).
Ілюстрація з книги Темері Т. Путівник по «Софіївці».
Одеса: Типографія А. Брауна, 1846 р.

Вид на сільський павільйон (сучасне місце павільйону Флори)
та фонтан Самсон (сучасний фонтан «Змія»).

Ілюстрація з книги Темері Т. Путівник по «Софіївці».
Одеса: Типографія А. Брауна, 1846 р.

Грот Фетіди (Грот Венери).
Ілюстрація з книги Темері Т. Путівник по «Софіївці».
Одеса: Типографія А. Брауна, 1846 р.

Усічена колона або Колона Суму (Зрізана колона).
Ілюстрація з книги Темері Т. Путівник по «Софіївці».
Одеса: Типографія А. Брауна, 1846 р.

Павільйон Флори. Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс

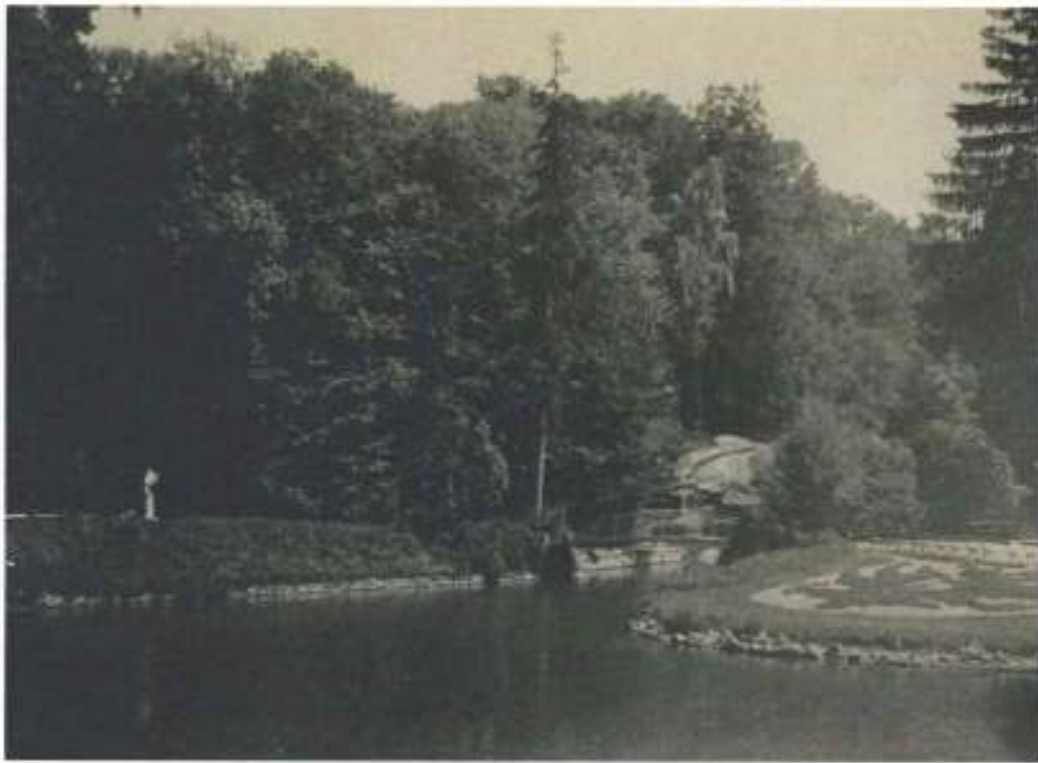
Статуя Одиссея (Зима). Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс

Амстердамський шлюз. Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс

Вхід головний та башти сторожові. Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс

**Площа зборів («Острів феаків») та місток залізний, що веде на площу.
Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс**

**Острів Анти-Цирцеї (Острів Кохання, Острів Цирцеї) та міст дерев'яний на острів .
Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс**

Грот Фетіди (Грот Венери). Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс

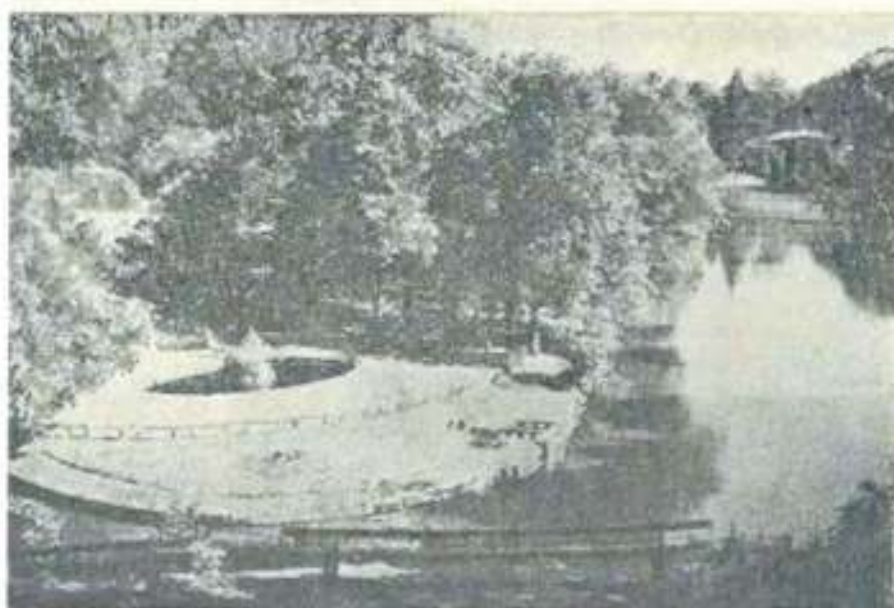

Грот Сцілли (Західний грот). Історичне фото, 1904 р.
Інтернет-ресурс

Китайська альтанка.

Ілюстрація з книги Липи О.Л. Монографія «Софіївка», 1948 р.

Площа зборів (Острів феаків).

Ілюстрація з книги Липи О.Л. Монографія «Софіївка», 1948 р.

Фонтан «Семиструмінь».
Ілюстрація з книги Липи О.Л. Монографія «Софіївка», 1948 р.

Рожевий павільйон. Історичне фото, 1960 р.
Допоміжний фонд музею історії Уманського національного університету садівництва

**Вхід головний та башти сторожові. Історичне фото, 1980 р.
Інтернет-ресурс**

**Вид на павільйон Флори та фонтан «Змія» 1980 р.
Інтернет-ресурс**

**Ворота головного входу та башти сторожові (мур.), 1850-1852 рр., м. Умань,
вул. Садова, 55. - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Головна алея, 1838 р., м. Умань, вул. Садова, 55. - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Джерело «Срібні струмочки» (Новий фонтан) (мур.), 1974 р., м. Умань, вул. Садова, 55 -
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Павільон Флори (мур.), 1842-1844 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Пристань човнова біля павільйону Флори (мур.), 1842-1844 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Фонтан «Змія» (мет.), 1852-1859 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Іонічне море (Нижній став), 1800 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Ворота та Башти сторожові входу зі сторони Уманського національного університету культури і мистецтва, 1840–1849 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Гранітна стіна зі сходами до Літнього палацу з оранжереями, 1845 р. м. Умань,
вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).

Фото, 2021 р.

Літній палац з оранжереями, 1800 р.

м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).

Фото, 2021 р.

**Пристань біля Великого водоспаду (Нижній став), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса)**

**Сходи гранітні до Нижнього ставу (біля Звіринця),
1796–1800 рр. м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса). Фото, 2021 р.**

**Венеціанський міст (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Дерев'яний місток-шлюз, 1796-1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 , вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Галявина «Грибою», сер. XIX ст.,
м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Відновлена у 1994 р. альтанка «Грибою», що знаходиться на території об'єкту.
Фото, 2021 р.

Тарпейська скеля мур. (Скеля Даури), (мур.), 1836–1838 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

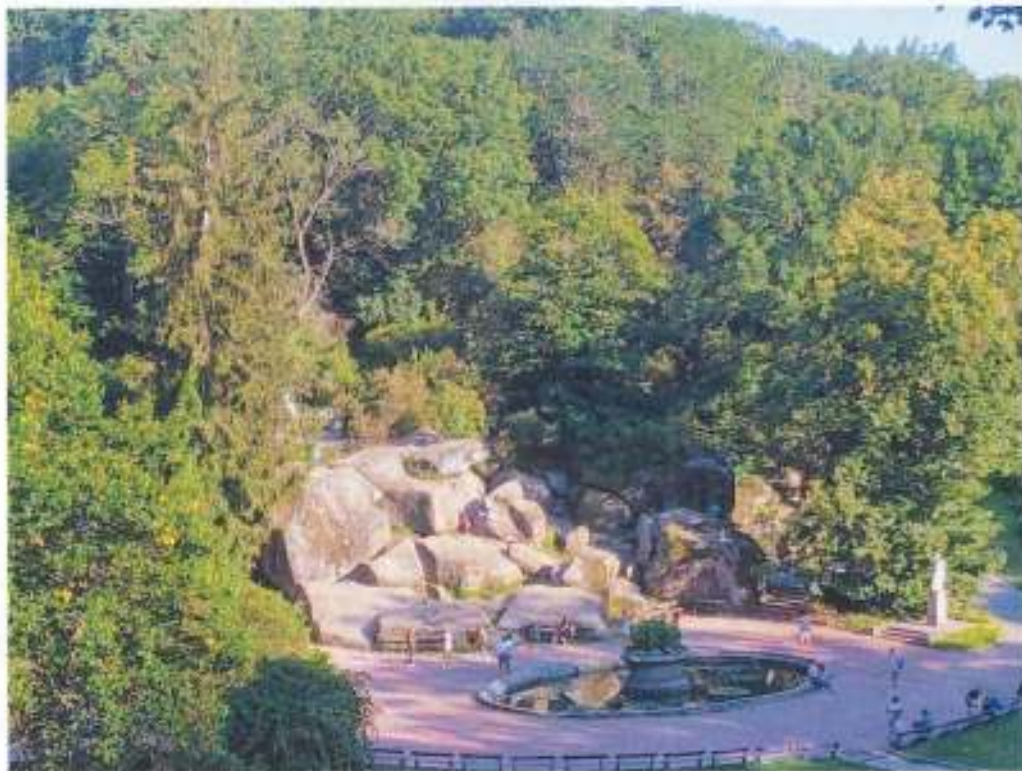
Альтанка на Тарпейській ескелі, 1839 р.; 1950 р. – відновлено, м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Тераса Бельв'ю (Гвинтова Гірка), 1838 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Місток залізний, що веде на Площу зборів (Острів феаків) (мет.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Площа зборів (Острів Феаків), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Храм Посейдона (Басейн «Рибки») (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Гранітна ваза храму Посейдона (Басейну «Рибки») (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).

Фото, 2021 р.

Острів Ітака (Кавказька гірка), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).

Фото, 2021 р.

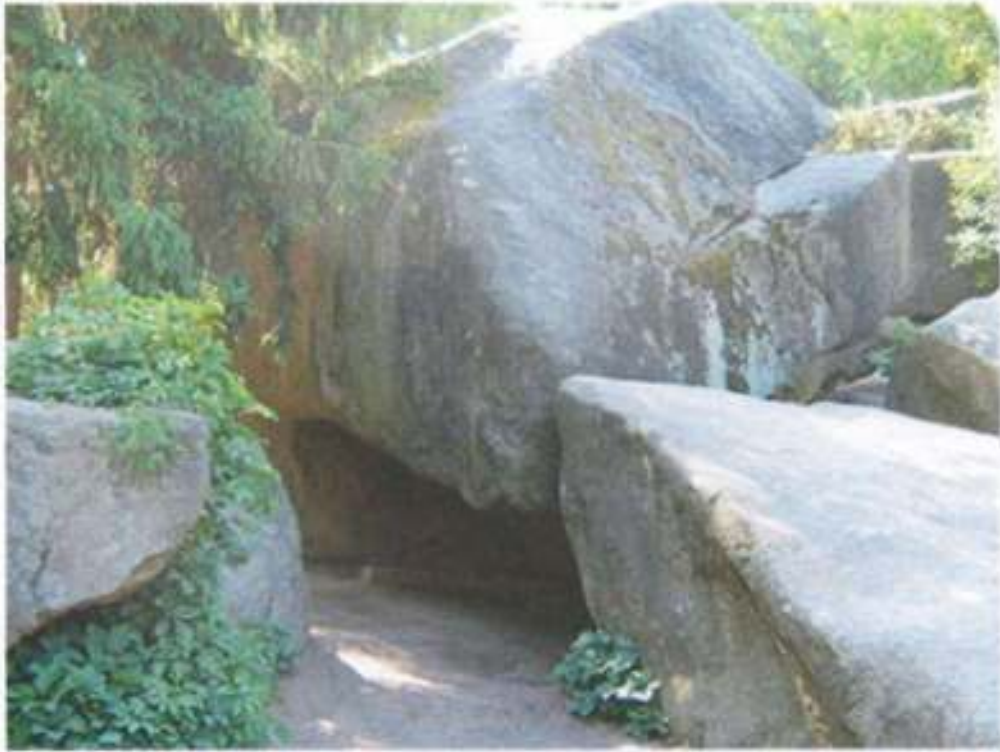
**Бельведер, 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Долина велетнів (Долина гігантів), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Грот Сцілли (Західний грот) (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Грот Тантала (Грот Страху і Сумнівів) (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 -
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Грот Поліфема (Грот Горішок) (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Грот Локетек (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Дерев'яний місток у Темнейській долині, 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Усічена колона або Колона Суму (Зрізана колона) (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Місток гранітний через р. Кам'янку на Єлїсейські поля (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Гранітна ваза на Єлисейських полях, 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Композиція «Природа і Мистецтво», 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Крітський лабіринт (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

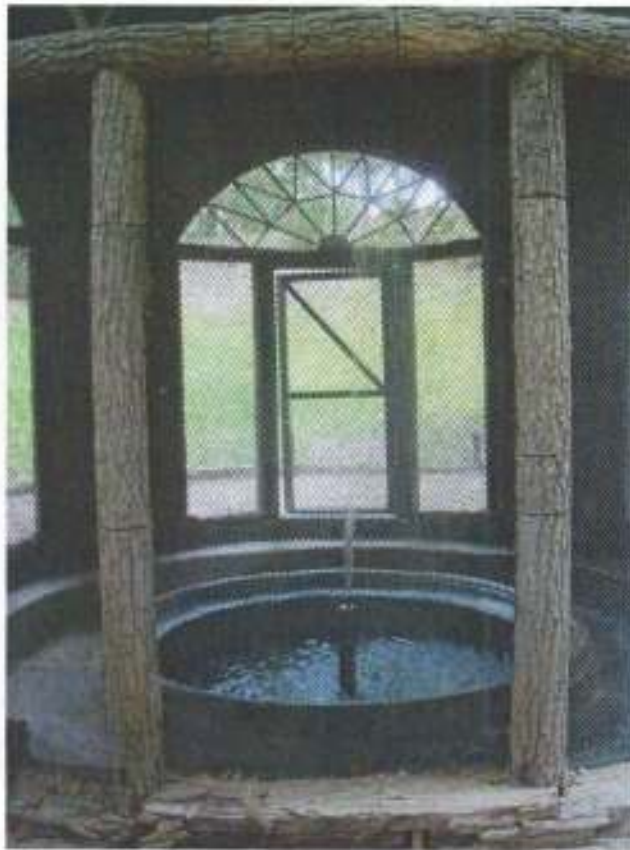
**Темпейська долина, 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Грот Фетіди (Грот Венери) (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

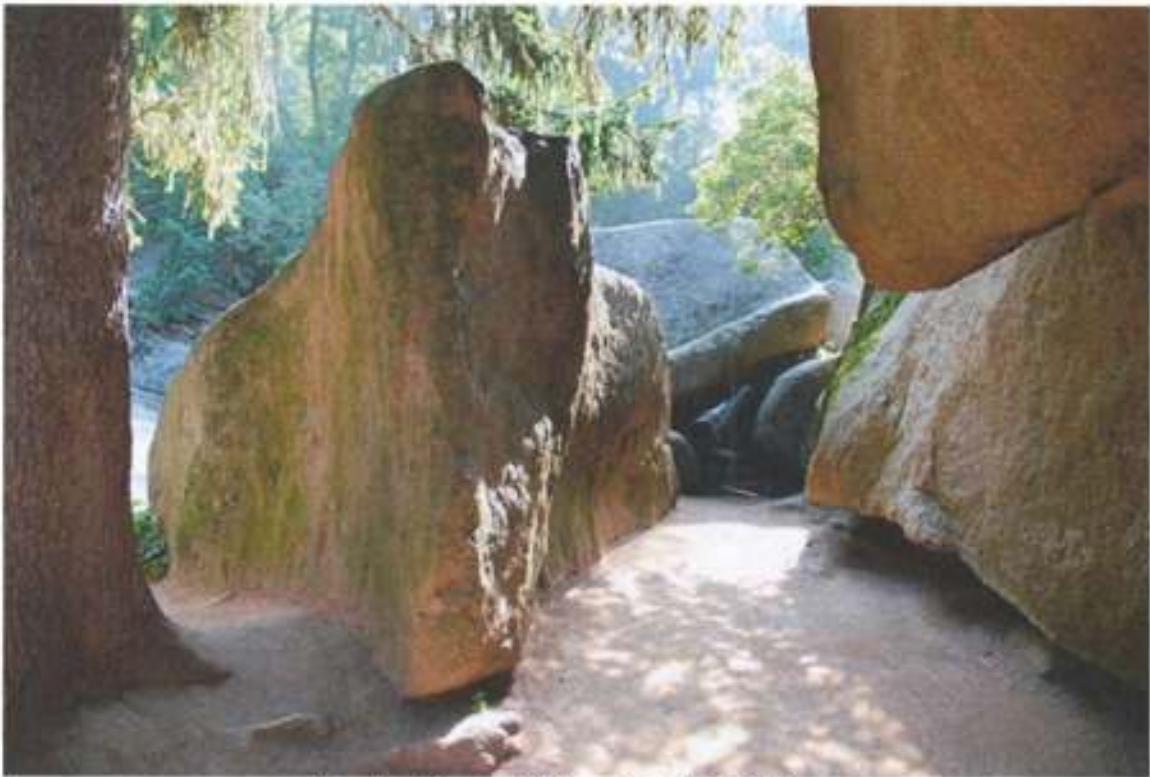
**Фазанник (дер.), 1812 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Фонтан в павільйоні Фазанник, 1812 р.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Камінь Сізіфа, 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

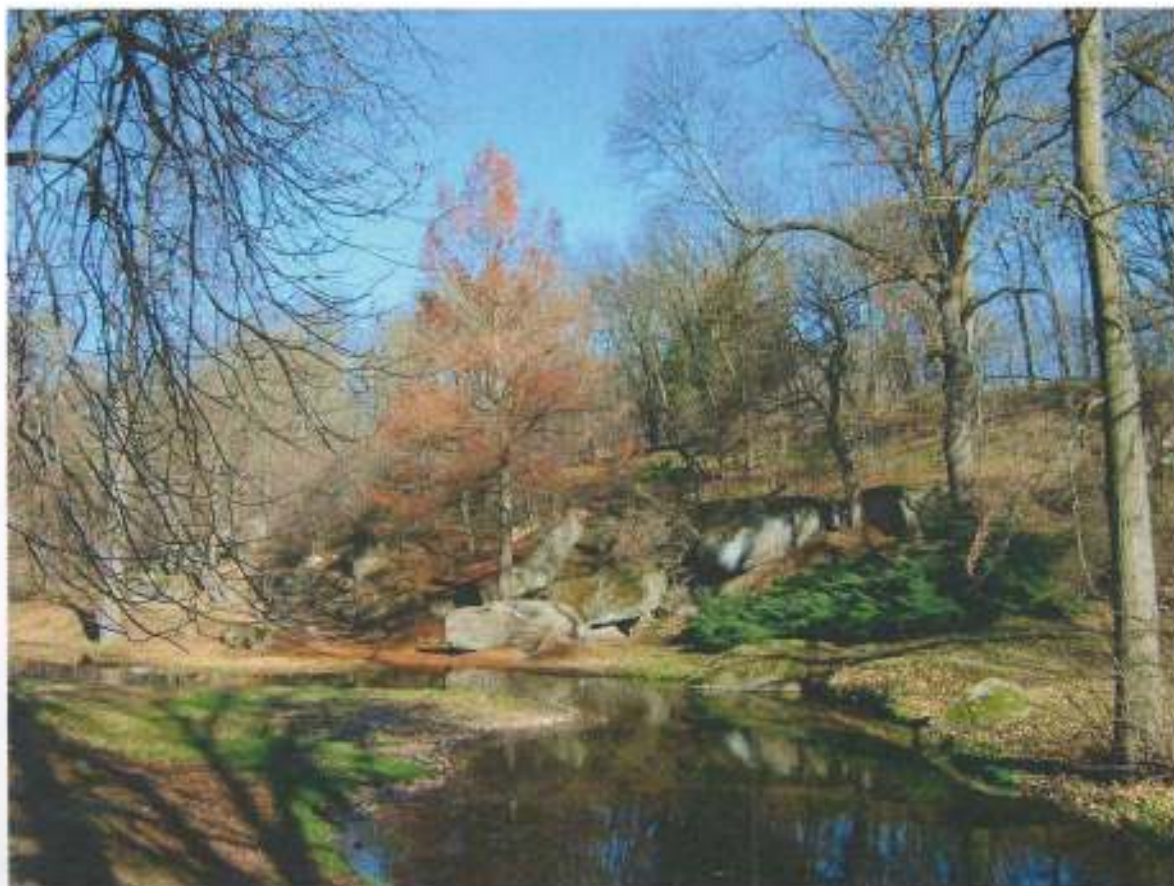
Камінь Протей (Слон), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55- адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Могила Гертруди. Камінь (композиція), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Меморіальний камінь закладання Головної алеї, 1838 р.
м. Умань, вул. Садова, 55- адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Ділянка Малої Шотландії (Мала Швейцарія), сер. XIX ст.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

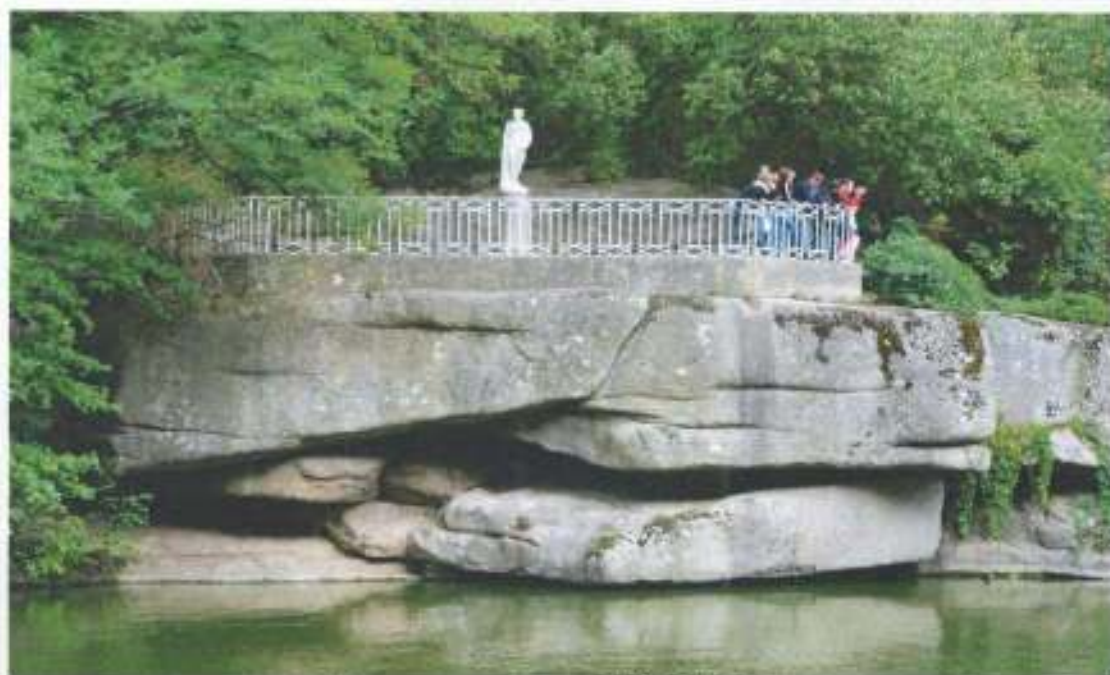
**Алея вздовж західного берега Іонічного моря (Нижнього ставу), 1796-1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Човнова пристань біля Площі зборів (Острова феаків), сер. ХІХ ст.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Корабель Феаків (Камінь смерті), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Левкадська скеля, 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Сходи гранітні на північному схилі Долини Велетнів (мур.), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

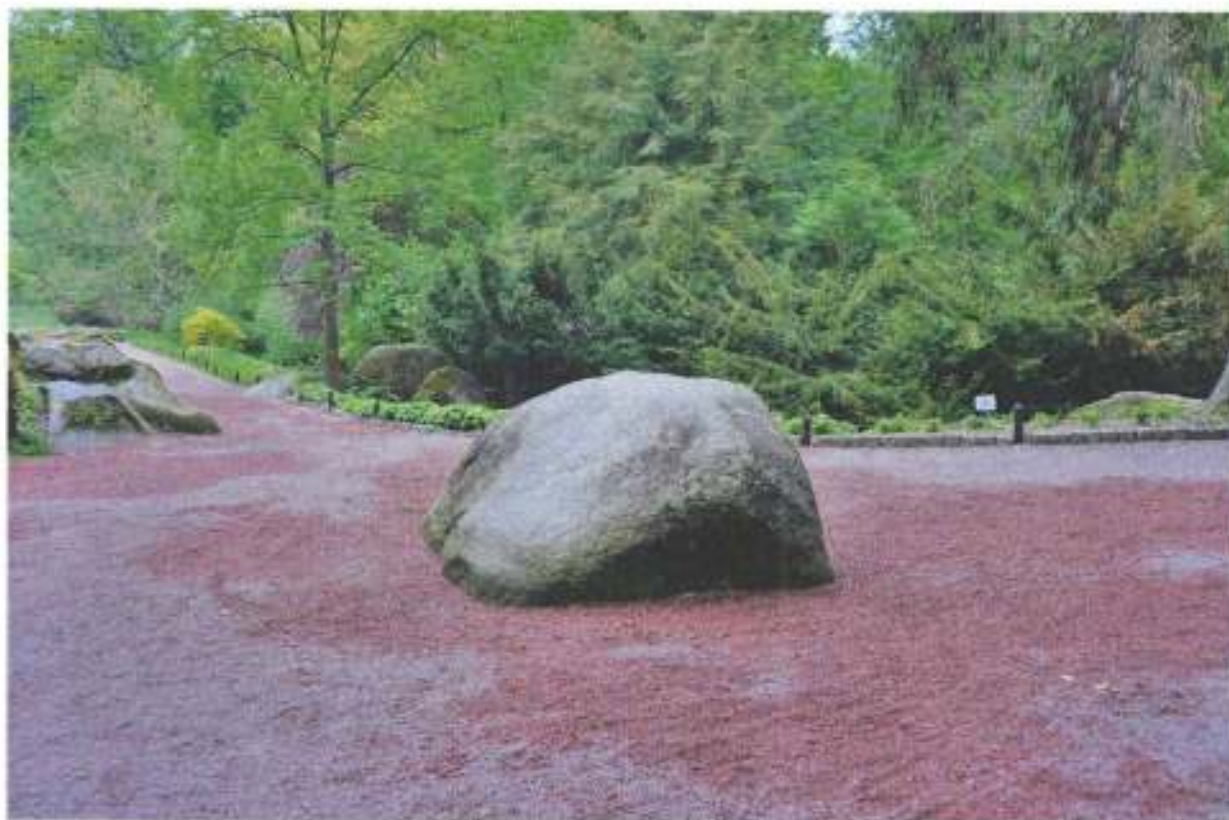
**Каскад «Три Сльози» (мур.), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Сплячий лев (Вмираючий лев), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Чортів міст (мур.), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Камінь Черепаха, 1796-1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Місток гранітний через р.Кам'янку до гроту Фетіди
(Гроту Венери) (мур.), 1796-1800 рр.**
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Малний каскад, 1796–1800 рр.

м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Грот Діани (мур.), 1796–1800 рр.

м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

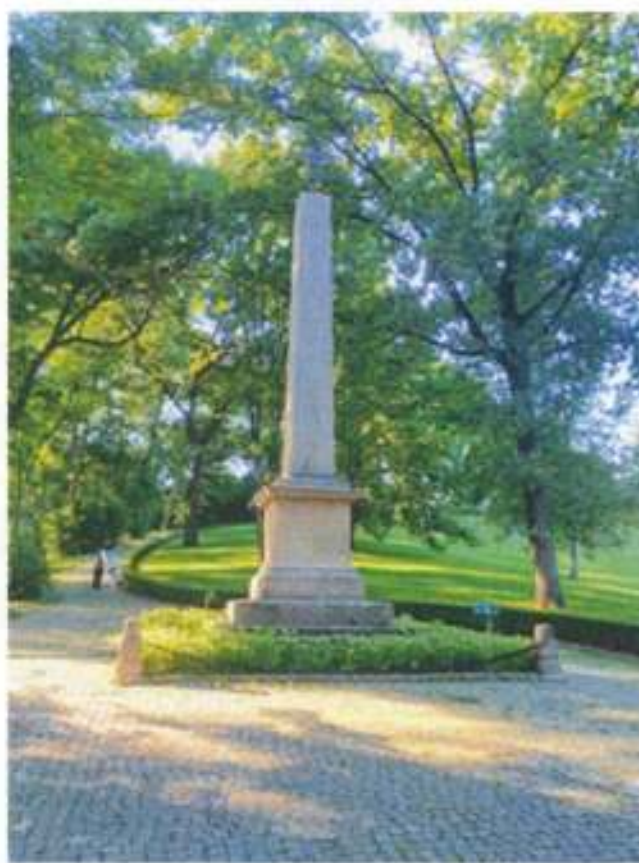
**Грот Калінсо (Левовий грот, Громовий грот) (мур.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Партерний амфітеатр (Долина Троянд), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Фонтан «Семиструмінь», 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Обеліск «Орел» (мур.), 1856 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Тераса Муз, 1840 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Грот Аполлона (грот в схилі Тераси Муз), 1842 р.,
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Канал до Великого водоспаду (мур.), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Великий водоспад (Головний каскад), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Міст залізний через канал (мет.), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Ахеронгійське озеро (Мертве озеро), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Човнова пристань біля Ахеронтійського озера (Мертвого озера), 1796–1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Гранітні сходи до Ахеронтійського озера (Мертвого озера), сер. XIX ст.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Англійський парк (Арборетум ім. В.В. Пашкевича), 1889–1891 рр.,
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Долина річки Кам'янки, сер. XIX ст.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Вхідна зона з боку Уманського національного університету садівництва (мур.),
1840–1849 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса)..
Фото, 2021 р.**

**Острів Анти-Цирцеї (Острів Кохання, Острів Цирцеї) на Чаруючому морі (Чарівному морі,
Верхньому ставі), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Міст дерев'яний на острові Анти-Цирцеї (Острів Кохання) (мур.), 1852 р.,
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Рожевий павільйон (мур.), 1850–1852 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Човнова пристань на острові Анти-Цирцеї (Острові Кохання), сер. XIX ст.
м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Човнова пристань з гранітними вазами на Острові Кохання, сер. XIX ст.
м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Земляна гребля, 1796-1800 рр.
м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Човнова пристань біля західного берега Чаруючого моря
(Чарівного моря, Верхнього ставу) (мур.), сер. XIX ст. м. Умань, вул. Садова, 55 –
адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Діброва Дубинка, 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Урочище Звіринець, 1842 р.
м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

Амстердамський шлюз (дер.), 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Китайська альтанка (дер.), 1838–1842 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

**Статуя Одиссея (Зима), 1800 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Статуя Евріпіда, 1800 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

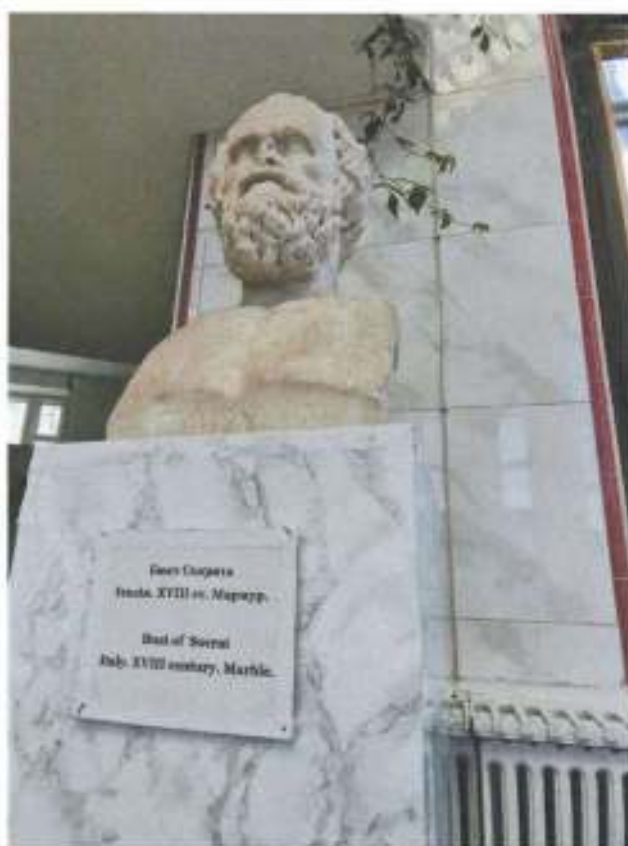
Статуя Паріса, 1800 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Статуя Орфея (статуя Аполлона), 1800 р., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса). Фото, 2021 р.

Джерело Гіпокрена або Вужі, 1796–1800 рр., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.

Бюст Сократа, XVIII ст., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса). Фото, 2021 р.

**Бюст Платона, XVIII ст., м. Умань, вул. Садова, 55 - адреса за наказом
(вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

**Бюст Вмираючого Олександра, XVIII ст.
м. Умань, вул. Садова, 55 – адреса за наказом (вул. Київська, 12-а – сучасна адреса).
Фото, 2021 р.**

ПЕРЕЛІК ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ПАРКУ «СОФІЙВКА» З КОМПЛЕКСОМ ПАРКОВИХ СПОРУД

№	Найменування об'єкта	Датування	Адреса	Рішення (постанова) про взяття на облік/ постанова про занесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України	Охоронний й (обліковий) номер	Фото
1	2	3	4	5	6	7
1.	Парк «Софіївка» з комплексом паркових споруд	XVIII–XIX ст.	вул. Садова, 55	Постанова РМ УРСР від 24.08.1963 р. № 970	772	

2.	Ворота головного входу	1850–1852 рр.	вул. Садова, 55		
3.	Башти сторожові головного входу	1850–1852 рр.	вул. Садова, 55		
4.	Канал підземної річки Ахеронт	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

5.	Гранітна стіна зі сходами до Літнього палацу з оранжереями	1845 р.	Садова вул., 55		
6.	Літній палац з оранжереями	1800 р.	Садова вул., 55		
7.	Бапти сторожові входу зі сторони Уманського національного університету садівництва	1840-1849 рр.	Садова вул., 55		

8.	Ворогта входу зі сторони Уманського національного університету садівництва	1840–1849 рр.	Садова вул., 55		
9.	Пристань біля Великого водоспаду (Нижній став)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

10	Сходи гранітні до Нижнього ставу (біля Звіринця)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
11	Фонтан в павільйоні Фазанник	1812 р.	Садова вул., 55	

12	Камінь Сизифа	1796–1800 рр.	Садова вул., 55			
13	Камінь Протей (Слон)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55			
14	Могила Ґертруди. Камінь (композиція)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55			

15	Меморіальний камінь закладання Головної алеї	1838 р.	Садова вул., 55			
16	Головна алея	1838 р.	Садова вул., 55			
17	Павільйон Флори (мур.)	1842-1844 рр.	Садова вул., 55			

18	Ірстепань, чиннова біля павільйону Флори (мур.)	1842–1844 рр.	Садова вул., 55			
19	Ділянка Малої Шотландії (Мала Швейцарія)	сер. ХІХ ст.	Садова вул., 55			
20	Тарпейська скеля мур. (Скеля Даури)	1836–1838 рр.	Садова вул., 55			

21	Альтанка на Тарпейській скелі	1839 р.; 1950 р. – відновлено	Садова вул., 55		
22	Венеціанський міст (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
23	Дерев'яний місток- шлюз (дер.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

24	Іонічне море (Нижній став)	1800 р.	Садова вул., 55	
25	Фонтан «Змія» (мет.)	1852–1859 рр.	Садова вул., 55	
26	Алея вздовж західного берега Іонічного моря (Нижнього ставу)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	

27	Джерело «Срібні струмочки» (Новий фонтан) (мур.)	1974 р.	Садова вул., 55			
28	Тераса Бельв'ю (Гвинтова Гірка)	1838 р.	Садова вул., 55			
29	Статуя Евріпіда	1800 р.	Садова вул., 55			

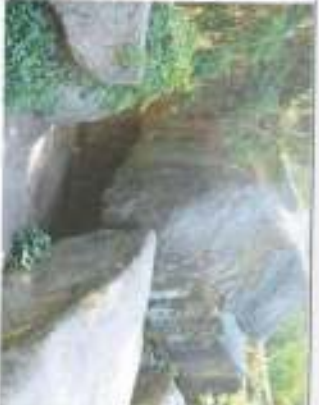

30	Місток залізний, що веде на Площу зборів (Острів феаків) (мет.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
31	Площа зборів (Острів феаків)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
32	Храм Посейдона (Басейн «Рибки») (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
33	Гранітна ваза храму Посейдона (Басейн «Рибки») (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

34	Статуя Париса	1800 р.	Садова вул., 55		
35	Човнова пристань біля Площі зборів (Острова феаків) (мур.)	сер. XIX ст.	Садова вул., 55		
36	Острів Ітака (Кавказька гірка)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

37	Бельведер	1796–1800 pp.	Садова вул., 55			
38	Статуя Орфея (Статуя Аполлона)	1800 p.	Садова вул., 55			

39	Корабель Феаків (Камінь смерті)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
40	Долина велетнів (Долина гігантів)	1796–1800 р.	Садова вул., 55		
41	Грот Сцилли (Західний грот) (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

42	Грот Локетек (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
43	Левкадська скеля	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
44	Грот Поліфема (Грот Горішок) (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	

45	Грот Танталда (Грот Страху і Сумнівів) (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
46	Сходи гранітні на північному схилі Долини Велетнів (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
47	Дерев'яний місток у Темпейській долині	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

48	Усічена колона або Колона Суму (Зрізана колона) (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
49	Каскад «Три Сльози» (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
50	Сплячий лев (Вмираючий лев)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

51	Місток гранітний через р. Кам'янку на Єлисейські поля (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
52	Єлисейські поля	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
53	Гранітна ваза на Єлисейських полях	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

54	Композиція «Природа і Мистецтво»	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
55	Крітський лабіринт (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
56	Чортів міст (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
57	Камінь Черепаха	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	

<p>58 Місток гранітний через р. Кам'янку до гrotу Фетіди (гrotу Венери) (мур.)</p>	<p>1796–1800 рр.</p>	<p>Садова вул., 55</p>			
<p>59 Малий каскад (мур.)</p>	<p>1796–1800 рр.</p>	<p>Садова вул., 55</p>			
<p>60 Темпейська долина</p>	<p>1796–1800 рр.</p>	<p>Садова вул., 55</p>			

61	Грот Калипсо (Левовий грот, Громовий грот) (мур.)	1796–1800 рр. Садова вул., 55			
62	Грот Фетіди (Грот Венери) (мур.)	1796–1800 рр. Садова вул., 55			
63	Фазанник (дер.)	1812 р. Садова вул., 55			

64	Бюст Платона	XVIII ст.	Садова вул., 55		
65	Партерний амфітеатр (Долина Троянд)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
66	Обеліск «Орел» (мур.)	1856 р.	Садова вул., 55		

67	Джерело Гіпокрена або Вужі	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
68	Тераса Муз	1840 р.	Садова вул., 55	
69	Грот Аполлона (Грот в схилі Тераси Муз)	1842 р.	Садова вул., 55	

70	Грот Діани (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55			
71	Джерело «Дзеркало Діани»	1796–1800 рр.	Садова вул., 55			
72	Фонтан «Семиструмний»	1796–1800 рр.	Садова вул., 55			

73	Канал до Великого водоспаду (мур.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
74	Великий водоспад (Головний каскад)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
75	Міст залізний через канал (мет.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	
76	Ахеронтійське озеро (Мертве озеро)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55	

77	Човнова пристань біля Ахеронтійського озера (Мертвого озера)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
78	Гранітні сходи до Ахеронтійського озера (Мертвого озера) (мур.)	сер. XIX ст.	Садова вул., 55		
79	Річка підземна Ахеронт (р. Стікс)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

80	Англійський парк (Арборетум ім. В.В. Пашкевича)	1889–1891 рр.	Садова вул., 55			
81	Оранжереї	1800 р.	Садова вул., 55			
82	Долина річки Кам'янки	сер. XIX ст.	Садова вул., 55			
83	Вхідна зона з боку Уманського національного університету садівництва (мур.)	1840–1849 рр.	Садова вул., 55			

					
<p>84 Чарюоче море (Чарівне море, Верхній став)</p>	<p>1796–1800 рр.</p>	<p>Садова вул., 55</p>			
<p>85 Острів Анги-Цирцеї (Острів Коханья, Острів Цирцеї)</p>	<p>1796–1800 рр.</p>	<p>Садова вул., 55</p>			
<p>86 Човнова пристань біля західного берега Чарюочого моря (Чарівного моря, Верхнього ставу) (мур.).</p>	<p>сер. XIX ст.</p>	<p>Садова вул., 55</p>			

87	Човнова пристань на острові Анти-Цириєї (Острові Коханія) (мур.)	сер. XIX ст.	Садова вул., 55	
88	Човнова пристань з гранітними вазами на Острові Коханія (мур.)	сер. XIX ст.	Садова вул., 55	
89	Рожевий павільйон (мур.)	1850–1852 рр.	Садова вул., 55	

90	Міст дерев'яний на острів Анти-Цирцеї (Острів Кохання) (мур.)	1852 р.	Садова вул., 55		
91	Земляна гребля	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		
92	Амстердамський шлюз (дер.)	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

93	Бюст Сократа	XVIII ст.	Садова вул., 55		
94	Діброва Дубинка	1796–1800 рр.	Садова вул., 55		

95	Китайська альтанка (дер.)	1838–1842 рр.	Садова вул., 55		
96	Статуя Одісея (Зима)	1800 р.	Садова вул., 55		
97	Урочище Зміриниць	1842 р.	Садова вул., 55		

98	Бюст Вмираючого Олександра	XVIII ст.	Садова вул., 55		
99	Галіянина «Грибок»	сер. XIX ст.	Садова вул., 55		

Національний дендрологічний парк
«Софіївка» НАН України
№ 187/19
В. М. Грабовий
2020 м. 27 листопада, Черкаська область
вул. Чкаловська, 12А, тел. 3-63-19

СТВЕРДЖУЮ:

Заступник директора
НДП «Софіївка» НАНУ
наукової роботи

В. М. Грабовий

2021 р.

АКТ

технічного стану НДП «Софіївка» НАНУ

№ 187/19

Комісією у складі: голова комісії — заступник директора по загальних питаннях О. О. Потапов; члени комісії: зав. відділу дендрології та паркобудівництва Г. І. Музика, зав. відділу трав'янистих рослин І. П. Діденко, зав. відділу генетики, селекції та репродуктивної біології рослин О. А. Балабак, учений секретар Т. А. Швець здійснено перевірку технічного стану об'єктів Національного дендропарку «Софіївка» НАН України на виконання заходів по підготовці парку до екскурсійного сезону 2021 року.

За результатами перевірки визначено:

- 1) заходи по підготовці парку до екскурсійного сезону 2021 року виконано у визначеному обсязі;
- 2) стан Національного дендропарку «Софіївка» НАН України з комплексом паркових споруд та рослинних об'єктів визнано задовільним.

Голова комісії:

Заступник директора по загальних
питаннях

Потапов О. О.

Члени комісії:

Зав. відділу дендрології
та паркобудівництва

Музика Г. І.

Зав. відділу трав'янистих рослин

Діденко І. П.

Зав. відділу генетики, селекції
та репродуктивної біології рослин

Балабак О. А.

Учений секретар

Швець Т. А.

ДИПЛОМ
КАНДИДАТА НАУК

МАХ. № 000231

Київська Академія Наук

Решением

Сессии Высшего Архитектурного совета
от 15 июля 2011 года (протокол № 9)

Косовинна Ірина Анатоліївна
ПРИСУЖДЕНА УЧЕНАЯ СТЕПЕНЬ КАНДИДАТА
АРХИТЕКТУРЫ

Президент
Совета

Учлен Совещания
Совета

[Signature]
[Signature]

ДИПЛОМ
КАНДИДАТА НАУК

ДК ІР 001987

видано на підставі рішення Академічного комітету

від 22 липня 2011 року

Сердюк Олена Михайлівна

(Підписати, якщо це необхідно)

Київ

УКРАЇНА

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Центр наукової освіти НАН України
і Українська академія освіти НАН України
кафедра теоретичної педагогіки

на підставі прикладного звіту дисертації

Сердюк
Олена Михайлівна

присуджено науковий ступінь

кандидата

історичних наук

(Підписати, якщо це необхідно)

мудролюбства Пані академіки

Голова Академічного
Комітету

Київ

Усього пронумеровано, прошито 134

Приватна організація (установа, заклад)

Український інститут культурного надбання

Код ЄДРПОУ 42897531

Директор

Н.І.Мошинська